

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

จุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทย-ลาว

ตารางที่ 1 ก

จุดผ่านแดนถาวร /ด่านสากล 15 จุด

ลำดับ	พื้นที่ของไทย		พื้นที่ของ สปป.ลาว	
	จังหวัด	ที่ตั้ง	แขวง	ที่ตั้ง
1.	เชียงราย	-ด่าน อ.เชียงของ	บ่อแก้ว	- เมืองห้วยทราย (ด่านสากล)
2.		-ด่าน บ.เชียงแสน อ.เชียงแสน		- เมืองต้นผึ้ง (ด่านท้องถิ่น)
3.	น่าน	-ด่าน บ.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ	ไชยะบูลี	- บ.น้ำเงิน เมืองเงิน (ด่านสากล)
4.		-ด่าน บ.ปากห้วย ต.หนองผือ อ.ท่าลี่		- เมืองแก่นท้าว (ด่านท้องถิ่น)
5.	เลย	- ด่านสะพานมิตรภาพข้าม แม่น้ำเหือง ต.ตาสี อ.ท่าลี่	เวียงจันทน์	- บ.คอนผึ้ง (เมืองหมอ) เมืองแก่นท้าว
6.		- ด่าน บ.เชียงคาน ม.2 ต.เชียงคาน อ.เชียงคาน		- เมืองसानะคาม (ด่านท้องถิ่น)
7.		- ด่าน บ.คกไฟ ต.ปากชม อ.ปากชม		- บ.วัง เมืองसानะคาม (ด่านท้องถิ่น)
8.	หนองคาย	- ด่านท่าเสาดี อ.เมืองหนองคาย	นครหลวง เวียงจันทน์	- ท่าเดื่อ (ด่านท้องถิ่น)
9.		- ด่านสะพาน มิตรภาพไทย – ลาว บ.เหล่าจอมมณี ต.มีชัย อ.เมืองหนองคาย		- บ.ดงพูนี เมืองหาดทรายฟอง (ด่านสากล)

ลำดับ	พื้นที่ของไทย		พื้นที่ของ สปป.ลาว	
	จังหวัด	ที่ตั้ง	แขวง	ที่ตั้ง
10.	บึงกาฬ	- ด่านบึงกาฬ	บอลิคำไซ	- เมืองปากซัน (ด่านสากล)
11.	นครพนม	- ด่าน (สะพานมิตรภาพ 3) จ.นครพนม	คำม่วน	- เมืองท่าแขก (ด่านสากล)
12.	มุกดาหาร	- ด่าน อ.เมืองมุกดาหาร	สะหวันนะเขต	- เมืองกันทะบุลี (ปัจจุบัน คือ เมืองไค สอน พมวิหาน) (ด่านสากล)
13.		- ด่าน (สะพานมิตรภาพ 2) บ.สงเปือย ต.บางทรายใหญ่ อ.เมืองมุกดาหาร		- บ.นาแก เมืองไคสอน พมวิหาร
14.	อุบลราชธานี	- ด่านถาวร บ.ปากแซง กิ่ง อ.นาตาล	สาละวัน	- บ.ปากตะพาน เมือง ละครเพ็ง (ด่านท้องถิ่น)
15.		- ด่านถาวรช่องเม็ก อ.สิรินธร	จำปาสัก	- เมืองโพนทอง (ด่าน สากลวังเต่า)

ตารางที่ 2 ก

จุดผ่อนปรน 31 แห่ง

ลำดับ	พื้นที่ของไทย		พื้นที่ของ สปป.ลาว	
	จังหวัด	ที่ตั้ง	แขวง	ที่ตั้ง
1.	เชียงราย	- บ.สบรวก ม.1 ต.เวียง อ.เชียงแสน	บ่อแก้ว	- บ.กวีวัน เมืองต้นฝิ่ง
2.		- บ.สวนดอก ม.8 ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน		- บ.ลีเมืองงาม เมืองต้นฝิ่ง
3.		- บ.แจมป๋อง ต.เหล่าขาง อ.เวียงแก่น		- บ.คำน เมืองห้วยทราย
4.		- บ.หาดบ้าย ม.1 ต.ริมโขง อ.เชียงของ		- บ.คอยแดง เมืองต้นฝิ่ง
5.		- บ.ร่มโพธิ์ทอง (เลาเจอ) ม.9 ต.ทับเต่า อ.เทิง		- บ.ปางไฮ เมืองคอบ
6.		- บ.ห้วยลึก ม.4 ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น		- บ.ครกหลวง – บ.ปาก ดิน เมืองห้วยทราย
7.	พะเยา	- บ.ฮวก ต.ภูซาง กิ่ง อ.ภูซาง	- บ.ปางมอน เมืองเชียงฮ่อน	
8.	น่าน	- บ.ห้วยสะแดง ต.งอบ อ.ทุ่งช้าง	ไชยะบูลี	- บ.ป่าหวั่น เมืองเชียงฮ่อน
9.		- บ.ใหม่ชายแดน ต.ชนแดน อ.สองแคว		- บ.เตสอง เมืองเชียงฮ่อน
10.	อุตรดิตถ์	- บ.ภูคู้ ม.2 ต.ม่วงเจ็ดต้น อ.บ้านโคก		- บ้านผาแก้ว เมืองปากลาย
11.		- บ้านห้วยต่าง ม.7 ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก		- บ้านขอนแก่น เมืองบ่อแตน

ลำดับ	พื้นที่ของไทย		พื้นที่ของ สปป.ลาว	
	จังหวัด	ที่ตั้ง	แขวง	ที่ตั้ง
12.	เลย	- บ.เหมืองแพร่ ต.นาเห้ว อ.นาเห้ว	ไชยะบุรี	- บ.เหมืองแพร่ เมืองบ่อแตน
13.		- บ.นาข่า ต.ปากหมั่น อ.ด่านซ้าย		- บ.นาข่า เมืองบ่อแตน
14.		- บ.นากระเซิง ต.อาฮี อ.ท่าลี่		- บ.เมืองหมอ เมืองแก่นท้าว
15.		- บ.หนองผือ ต.หนองผือ อ.ท่าลี่	บอลิคำไซ	- บ.เมืองแก่นท้าว เมืองแก่นท้าว
16.		- บ.อาฮี ต.อาฮี อ.ท่าลี่		- บ.นาแกงม้า เมืองแก่นท้าว
17.		- บ.เปงจาน ต.โพนแพง กิ่ง อ.รัตนวาปี		- บ.ทวย เมืองท่าพระบาท
18.	- บ.บุ่งคล้า อ.บุ่งคล้า	- บ.ปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง		
19.	หนองคาย	- ม.1 ต.จุมพล อ.โพนพิสัย	นครหลวง เวียงจันทร์	- บ.โดนใต้ เมืองปากงึม
20.	- บ.บ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่	- บ.ด่านคำ เมืองสีโคตตะบอง		
21.		- บ.ห้วยคาด ต.ปากคาด	บอลิคำไซ	- บ.ทวย เมืองท่าพระบาท
22.		- บ.บ้านม่วง อ.สังคม		- บ.โคกแห่ เมืองสังทอง
23.	นครพนม	- บ.หน้าท่า ม.2 ต.บ้านกลาง อ.เมือง นครพนม		- บ.ปากเป้ง เมืองท่าแขก

ลำดับ	พื้นที่ของไทย		พื้นที่ของ สปป.ลาว	
	จังหวัด	ที่ตั้ง	แขวง	ที่ตั้ง
24.	นครพนม	- บ.คอนแพง หมู่ที่ 7 ต.บ้านแพง อ.บ้านแพง	บอลิคำไซ	- บ.บุ่งควาง เมืองปากกระดิ่ง
25.		-บ.ธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม	คำม่วน สะหวันนะเขต	1.บ.ด่านเมืองหนองบก 2.บ.ปากเซบั้งไฟ เมืองปากกระดิ่ง
26.		-บ.ท่าอุเทน ด่านศุลกากร ต.ท่าอุเทน อ.ท่าอุเทน	คำม่วน	- บ.หินบูน เมืองหินบูน
27.	อำนาจเจริญ	- บ.ยักษ์คู้ อ.ชานุมาน	สะหวันนะเขต	- บ.เหล่ามะหุด เมืองไซพูทอง
28.	- หน้าที่ว่าการ อ.เขมราฐ (หลังเก่า)			- บ.นาปากชัน เมืองสองคอน
29.	อุบลราชธานี	- บ.สองคอน ต.สองคอน อ.โพธิ์ไทร	สาละวัน	- บ.หนองแสง บ.ดอนหมากเตื่อ เมืองละครเพ็ง
30.		- บ.ด่านเก่า ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม	จำปาสัก	- บ.สิงสัมพัน เมืองชนะ สมบูน
31.		- บ.หนองแสง(ช่องตาอุ) ต.โพนงาม อ.บุณฑริก		

ที่มา : กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ข

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม¹

สภาพเศรษฐกิจ

ปี 2553 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปีมีมูลค่าเพิ่มเท่ากับ 29,065 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัว 38,688 บาท คิดเป็นลำดับที่ 15 ของภาค และลำดับที่ 62 ของประเทศการผลิตโดยรวมขยายตัว ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 3.18 โครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนม ขึ้นอยู่กับภาคเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 72.07 ประกอบไปด้วยสาขาที่สำคัญได้แก่ สาขาการขนส่ง ขยายตัวร้อยละ 17.35 และสาขาการศึกษา ร้อยละ 17.53 สาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดมากกว่าร้อยละ 15 ประกอบด้วย 3 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรมฯ ร้อยละ 27.46 คิดเป็นมูลค่า 7,980 ล้านบาท รองลงมาคือสาขาการศึกษา ร้อยละ 17.53 คิดเป็นมูลค่า 5,095 ล้านบาท และสาขาการขนส่ง ขยายตัว ร้อยละ 17.35 คิดเป็นมูลค่า 5,044 ล้านบาท ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1 ข

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ณ ราคาคงที่ ขยายตัว ร้อยละ 3.18 เป็นผลมาจากการผลิตภาคนอกการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 4.28 จากการขยายตัวของสาขาบริหารราชการแผ่นดินฯ ร้อยละ 26.58 สาขาก่อสร้าง ร้อยละ 18.05 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 16.56 สาขาการศึกษา ร้อยละ 10.88 ตามลำดับ และภาคการเกษตร หดตัวร้อยละ 1.06 จากการหดตัวของสาขาเกษตรกรรมฯ ร้อยละ 0.118

ตารางที่ 1 ข

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (GPP)

ปี พ.ศ.	GPP ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	GPP per capita (บาท/ปี)
2548	18,203	24,913
2549	20,555	28,004
2550	22,326	30,244
2551	23,337	31,430
2552	26,937	36,077
2553	29,065	38,688

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

¹ กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2 ข

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี (รายจังหวัด)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2553

จังหวัด	GPP (ล้านบาท)	GPP per capita (บาท)	การเรียงลำดับ GPP per capita	
			ลำดับที่ของภาค	ลำดับที่ของประเทศ
ขอนแก่น	115,469 82	82,211 1 38	1	38
เลย	46,295 70	70,127 2 50	2	50
นครราชสีมา	172,359 61	61,136 3 56	3	56
อุดรธานี	84,704 52	52,012 4 60	4	60
มุกดาหาร	16,999 49	49,416 5 61	5	61
กาฬสินธุ์	47,781 47	47,358 6 63	6	63
ชัยภูมิ	56,221 46	46,922 7 64	7	64
หนองคาย	43,914 45	45,049 8 65	8	65
อุบลราชธานี	84,044 44	44,950 9 66	9	66
ร้อยเอ็ด	59,775 43	43,920 10 67	10	67
มหาสารคาม	42,775 41	41,593 11 68	11	68
สกลนคร	48,008 41	41,581 12 69	12	69
บุรีรัมย์	66,249 40	40,114 13 70	13	70
ยโสธร	23,900 38	38,722 14 71	14	71
นครพนม	29,065 38	38,688 15 72	15	72
สุรินทร์	55,929 38	38,681 16 73	16	73
หนองบัวลำภู	19,675 36	36,734 17 74	17	74
ศรีสะเกษ	55,643 36	36,142 18 75	18	75
อำนาจเจริญ	14,348 35	35,986 19 76	19	76

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การเกษตร

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่การเกษตร 1,842,822 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.48 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 192,029 ครัวเรือน ประชาชนประกอบอาชีพด้านการเกษตร 123,018 ครัวเรือน และมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา สับปะรด มันสำปะหลัง ยาสูบ สำหรับสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สับปะรด

ตารางที่ 3 ข

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ข้อมูล ณ 31 มกราคม 2555

ชนิดพืช	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก.)	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ราคาเฉลี่ย ทั้งปี (บาท/กก.)
ข้าวเจ้าในปี	657,713	209,135	445	292,682	5,853	-32	20
ข้าวเหนียวในปี	753,054	164,564	437	317,638	4,764	+15	15
ยางพารา	251,451	55,933	239	13,384	1,739	+10	130
สับปะรด	5,126	5,126	3,798	19,468	136	+0.5	7
มันสำปะหลัง	87,887	87,887	2,939	258,034	774	+61	3

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด

การประมง

นอกจากอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นอาชีพหลักแล้ว ยังมีอาชีพประมงที่ประชาชนหันมาประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพดังกล่าว ประกอบกับทรัพยากรทางแหล่งน้ำที่สำคัญหลายแห่ง เช่น แม่น้ำโขง ลำน้ำสงคราม ลำน้ำยาม ลำน้ำท่า ลำน้ำอูน เป็นต้น และหน่วยงานทางภาครัฐได้ส่งเสริมและสนับสนุน เช่น โครงการการเลี้ยงปลา เพาะ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น หลังจากหมดช่วงฤดูการเก็บเกี่ยว

การปศุสัตว์

จังหวัดนครพนมมีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 57,016 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกหญ้า 26,614 ไร่ พื้นที่ทุ่งหญ้าสาธารณะ 115,800.50 ไร่ โดยมีปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ โคเนื้อ 121,074 ตัว (โคพื้นเมือง 93,064 ตัว, โคพันธุ์และโคลูกผสม 26,789 ตัว, โคขุน 1,221 ตัว) กระบือทั้งหมด 62,802 ตัว สุกรทั้งหมด 64,484 ตัว (สุกรพื้นเมือง 7,031 ตัว, สุกรพันธุ์ 31,366 ตัว, สุกรขุน 26,087 ตัว) และ ไก่ทั้งหมด 1,185,240 ตัว (ไก่พื้นเมือง 941,265 ตัว, ไก่เนื้อ 34,122 ตัว, ไก่ไข่ 161,788 ตัว, ไก่เนื้อพันธุ์ 592 ตัว, ไก่ไข่พันธุ์ 47,473 ตัว) (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2554)

ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดนครพนม มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน จำนวน 390 แห่ง (ปี 2554) ประกอบด้วย

1. โรงสีข้าว จำนวน 8 แห่ง จำนวนเงินลงทุน 241,737,804 บาท จำนวนคนงาน ชาย 101 คน จำนวนคนงานหญิง 35 คน รวมคนงานทั้งหมด 136 คน
2. โรงงานขนาดเล็ก (มีเงินลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท) จำนวน 339 แห่ง จำนวนเงินลงทุน 612,803,849 บาท จำนวนคนงาน ชาย 2,108 คน จำนวนคนงาน หญิง 475 คน รวมคนงานทั้งหมด 2,583 คน
3. โรงงานขนาดกลาง (มีเงินลงทุน ตั้งแต่ 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท) จำนวน 34 แห่งจำนวนเงินลงทุน 803,132,260 บาท จำนวนคนงาน ชาย 589 คน จำนวนคนงานหญิง 430 คน รวมคนงานทั้งหมด 1,019 คน
4. โรงงานขนาดใหญ่ (เงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาท) จำนวน 9 แห่ง จำนวนเงินลงทุน 1,913,067,111 บาท จำนวน คนงานชาย 329 จำนวนคนงานหญิง 701 คน รวมคนงานทั้งหมด 1,030 คน มีอุตสาหกรรมหลัก ที่ประกอบการมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมขนส่ง จำนวนสถานประกอบการ จำนวน 105 แห่ง มีจำนวนเงินลงทุน 329,234,900 บาท จำนวนคนงาน แยกชาย 532 คน จำนวนคนงานหญิง 630 คน รวมคนงานทั้งหมด 105 คน

ด้านแรงงาน

ข้อมูลด้านแรงงานจังหวัดนครพนม ไตรมาส 4 ปี 2554 (ตุลาคม – ธันวาคม 2554) สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการสำรวจภาวะการจ้างงานของประชากร สรุปรายละเอียดได้ดังนี้ จังหวัดนครพนมมีประชากรเฉลี่ยทั้งสิ้น 756,031 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 377,442 คน เพศหญิง 378,589 คน โดยจังหวัดนครพนมมีประชากรอยู่ในวัยทำงาน (15 ปี ขึ้นไป) จำนวน 596,432 คน โดยเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 456,666 คน พบว่าเป็นผู้มีงานทำ 448,222 คน ผู้ว่างงาน 4,746 คน กำลังแรงงานที่ฤดูกาล 3,695 คน ในส่วนของผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน 139,766 คน พบว่าเป็นผู้ทำงานบ้าน 43,463 คน เรียนหนังสือ 39,011 คน เด็ก คนชราที่ไม่สามารถทำงานได้และอื่นๆ 57,292 คน สำหรับผู้มีงานทำ 448,222 คน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม 293,840 คน ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม มีจำนวน 154,382 คน

โดยปัจจุบันจังหวัดมีอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ จำนวน 164 บาท/วัน และอัตรากำลังจ้างขั้นต่ำใหม่ ประกาศเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 จังหวัดนครพนม มีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจำนวน 229 บาท/วัน

ภาคผนวก ค

ศักยภาพและโอกาสทางการค้าการลงทุนในแขวงคำม่วน²

ที่มา : prachachat.net

สภาพทางภูมิศาสตร์

แขวงคำม่วน นับเป็นแขวงใหญ่อีกแขวงหนึ่งของ สปป.ลาว มีบนพื้นที่ 16,315 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบริมน้ำโขง ตอนกลางของแขวงเป็นที่อกเขามีภูเขาสูงสุดชื่อ ภูเขาเปิดสูงราว 1,558 ฟุต มีแม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำมูน แม่น้ำเทินหรือกระดิ่ง แม่น้ำหินบูน แม่น้ำเซบั้งไฟ และแม่น้ำเซบั้งน้อย มีประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายต่างๆ ได้แก่ ลาว พวน ผู้ไท กะโซ่ แสกลี และญวน

แขวงคำม่วน ประกอบด้วยเมือง (อำเภอ) ต่างๆ 9 เมือง คือ เมืองท่าแขก มหาไซ หนองบก หินบูน ยมราช บัวละพา นากาย เซบั้งไฟ และไซบัวทอง เป็นแขวงที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นประตูการค้าชายแดนสำคัญระหว่างเมืองท่าแขกกับจังหวัดนครพนม สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ ทำให้การคมนาคมระหว่างประเทศทั้ง 2 สะดวก และมีโครงการที่คนไทยสามารถเข้าไปลงทุน เช่น การลงทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติซึ่งขณะนี้

² สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ. พฤษภาคม 2555.

จีนและเวียดนามได้เข้าไปปรับสัมปทานในแขวงคำม่วนเป็นจำนวนมาก ลาวจะเป็นสวีตเซอร์แลนด์แห่งอาเซียน ถึงแม้พื้นที่จะไม่ติดทะเล แต่มีอุตสาหกรรมและความเจริญ ตลอดจนมีผลผลิตการเกษตร และการลงทุน

ศักยภาพของแขวงคำม่วน

แขวงคำม่วนหลังการเปิดสะพานมิตรภาพ ไทย – ลาว แห่งที่ 3 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 มีการพัฒนาขึ้นมาก สังเกตได้จากจำนวนอาคารสิ่งปลูกสร้าง โดยเฉพาะในเมืองท่าแขกที่เป็นเมืองหน้าด่าน ริมแม่น้ำโขงฝั่ง สปป.ลาว ที่อยู่ตรงข้ามกับจังหวัดนครพนมของไทย บ้านเรือนหลายหลังที่ปลูกสร้างในเมืองนี้เรียกได้ว่ามีขนาดใหญ่ขึ้น ปัจจุบันในเมืองท่าแขกยังคงมีการก่อสร้างถนน ตึกรามบ้านช่องและอาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในแขวงคำม่วน ได้สะท้อนบทบาทสำคัญสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ และยกระดับจากประเทศที่ถูก Land Locks สู่การเป็น Land Link ที่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากมีโครงข่ายถนนซึ่งจะครบวงจรมากขึ้นเมื่อเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 ที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน รวมถึงเวียดนามและจีนตอนใต้

การสร้างสะพานทำให้เห็นความสำคัญในการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างเมืองท่าแขกกับนครพนม เพราะจุดนี้ถือเป็นจุดแคบที่สุดของ สปป.ลาว มีระยะทางประมาณ 140 กิโลเมตร และไม่ไกลจากท่าเรือหุงอ่างของเวียดนาม เป็นระยะทางไม่เกิน 300 กิโลเมตร ทั้ง 2 รัฐบาลจึงกำหนดให้จุดนี้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่าง สปป.ลาวกับไทย รวมถึงการค้าผ่านแดนไปยังเวียดนามและจีน นอกจากโครงข่ายถนนแล้ว ปัจจุบัน สปป.ลาว กำลังมีแผนก่อสร้างโครงข่ายทางรถไฟ โดยยึดตามแผนแม่บทที่ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) เคยศึกษาเอาไว้ ซึ่งโครงข่ายดังกล่าวจะมีการเชื่อมต่อทางรถไฟจากสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่านมายังเวียดนามต่อไปถึงกัมพูชา โดยทางรถไฟเส้นนี้จะมีจุดที่แยกขวาวิ่งมาทางตะวันตกเข้า สปป.ลาว โดยมีปลายทางที่เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

สำหรับในฝั่งไทยมีการสร้างทางรถไฟ จาก อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา ถึง จ.นครพนม เพื่อรองรับกับโครงข่ายทางรถไฟในลาวนี้ด้วย จะทำให้ต้นทุนในการขนส่งสินค้า และการเดินทางลดลงไปได้มาก การที่เป็นแขวงซึ่งตั้งอยู่กึ่งกลางประเทศ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ และเป็นจุดศูนย์กลางโครงข่ายคมนาคมทั้งทางถนนและรถไฟ ทำให้แขวงคำม่วนมีความโดดเด่นขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัด เพราะเป็นจุดรวมศูนย์กลางของโครงข่ายการคมนาคมขนส่งของผู้คนที่อาศัยอยู่ใน 6 ประเทศของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้สามารถเดินทางไปมาหากันได้โดยสะดวก แขวงคำม่วนจึงเป็นแขวงที่มีศักยภาพลงทุนสูง ที่นักลงทุนชาวไทยน่าจะเข้าไปลงทุนเพราะไทยมีความได้เปรียบที่อยู่ใกล้ที่สุด มีเพียงแม่น้ำโขงที่ขวางกั้นระหว่างนครพนม กับแขวงคำม่วนเอาไว้เท่านั้น

โอกาสสำหรับนักธุรกิจไทยในแขวงคำม่วน

ขณะนี้แขวงคำม่วนมีโครงการลงทุนจากต่างประเทศมากมาย โดยเฉพาะ เงินลงทุนจากจีน ถ้ามองจากมุมมองของนักลงทุนไทย สะพานมิตรภาพที่ 3 ที่เป็นจุดเชื่อมต่อให้กับทั้ง 2 ประเทศได้เปิดใช้แล้วก็น่าจะมีโอกาสทางธุรกิจมากมายให้กับผู้ประกอบการไทย แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าโอกาสทางธุรกิจต่างๆในแขวงคำม่วนได้มีนักลงทุนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น เวียดนามและออสเตรเลียเข้าไปลงทุนโครงการต่างๆเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นโครงการก่อสร้างเขื่อนและโรงงานผลิตไฟฟ้า โครงการเหมืองแร่โปแตช โครงการเกษตรแบบมีสัญญา ฯลฯ สำหรับนักลงทุนไทยสามารถเข้าไปลงทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติที่ยังอุดมสมบูรณ์ในแขวงคำม่วน ได้แก่ โรงงานปูนซีเมนต์และธุรกิจท่องเที่ยว

ภาคผนวก ง

ความตกลงว่าด้วยการค้า
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าภาคีสัญญา)

ด้วยความปรารถนาที่จะเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างประชาชนแห่งประเทศทั้งสองที่เคยมีมาแต่โบราณกาลให้แน่นแฟ้นขึ้นตามเจตนารมณ์แถลงการณ์ร่วมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้ง 3 ฉบับ ที่นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศได้ลงนามร่วมกัน คือ ฉบับลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979) ฉบับลงวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979) และฉบับลงวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988)

ด้วยความประสงค์ที่จะเสริมสร้างและขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง บนพื้นฐานแห่งการเคารพซึ่ง เกรงราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน ความเสมอภาคผลประโยชน์ร่วมกัน

ได้ตกลงกันต่อไปนี้

มาตรา 1

ภาคีสัญญาจะส่งเสริมและขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและกฎข้อบังคับที่ใช้อยู่ในแต่ละประเทศ

มาตรา 2

ภาคีสัญญาจะทำการค้าระหว่างกันโดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างประเทศทั้งสองให้มากขึ้น รวมทั้งจะพยายามแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการค้า เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศทั้งสองอยู่ในระดับเท่าเทียมกันเท่าที่สามารถจะกระทำได้

มาตรา 3

ภาคีสัญญาจะประสานให้แกกันซึ่งผลปฏิบัติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีศุลกากร ภาษีและค่าภาระอื่นๆ ตลอดจนพิธีศุลกากรเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งสินค้าออกจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง

บทบัญญัติในวรรคแรกนี้จะไม่นำมาใช้กับประโยชน์ การยกเว้นและเอกสิทธิ์ซึ่งภาคีสัญญาประสานหรือจะประสานแก่ประเทศซึ่งเข้าร่วมกับภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในสหภาพศุลกากรเขตการค้าเสรีหรือสมาคมส่วนภูมิภาคเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อนแล้ว หรือที่อาจจะก่อตั้งในอนาคต รวมทั้งประเทศที่สามภายใต้ความตกลงเพื่อเว้นภาษีซ้อนหรือเพื่อการยกเว้นภาษีซึ่งกันและกัน

มาตรา 4

เพื่อให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการค้าแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในฐานะที่เป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีดินแดนติดต่อกัน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาเป็นเวลาช้านาน และไม่มีทางออกสู่ทะเล รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยตกลงจะให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรแก่สินค้าที่มีถิ่นกำเนิดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามบัญชีพิกัดศุลกากร ซึ่งฝ่ายไทยจะแจ้งให้ทราบ

การให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรตามวรรค 1 นี้ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะพิจารณาปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมตามที่เห็นสมควร

มาตรา 5

ภาคีสัญญาได้กำหนดรายการสินค้าขาออกประเภทหลักของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปยังราชอาณาจักรไทย ไว้ในบัญชี “ก” และรายการสินค้าประเภทหลักของราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไว้ในบัญชี “ข” ที่แนบอยู่ในความตกลงนี้

มาตรา 6

การดำเนินการค้าระหว่างภาคีสัญญาจะต้องปฏิบัติโดยบริษัทหรือองค์การที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้านำเข้า-ส่งออกจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับบรรดาบริษัทหรือองค์การที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยภายในขอบเขตของความตกลงนี้

การกำหนดราคาสินค้าให้ปฏิบัติโดยความตกลงร่วมมือของบริษัทหรือองค์การของสองฝ่ายในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายผูกพันกัน บนพื้นฐานราคาในตลาดสำคัญของโลก และ/หรือ ราคาในตลาดสำคัญของภูมิภาค

การชำระเงินระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับราชอาณาจักรไทยจะปฏิบัติด้วยเงินตราต่างประเทศสกุลที่พึงแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี โดยผ่านธนาคารที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของแต่ละฝ่าย

มาตรา 7

เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการดำเนินการค้าชายแดนระหว่างกัน ภาคีสัญญาเห็นควรวางระเบียบเกี่ยวกับการค้าชายแดนระหว่างสองประเทศให้ชัดเจนและเหมาะสม สะดวกแก่การคุ้มครอง และตรวจตราด้านชายแดนของสองฝ่าย เจ้าหน้าที่ประจำด่านชายแดนแต่ละแห่งของสองประเทศจะได้พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้วยปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับความร่วมมือ

มาตรา 8

ทุกๆหกเดือนภาคีสัญญาจะให้คณะทำงานร่วมสองฝ่าย พบปะกันเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติและวางข้อกำหนดรายละเอียดสำหรับระยะต่อไปเกี่ยวกับบัญชีสินค้า ปริมาณและมูลค่าให้เป็นไปตามบทบัญญัติของความตกลงและสภาพความเป็นจริงของตลาด หากเกิดการขาดดุลการค้า ภาคีสัญญาจะหามาตรการแก้ไขร่วมกันอย่างเหมาะสม

ในกรณีจำเป็น ภาคีสัญญาทั้งสองฝ่ายจะมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหที่อาจจะเกิดขึ้นในขอบเขตของความตกลงนี้ได้ตามการร้องขอจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

คณะผู้แทนการค้าระดับรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศจะพบปะหารือกันปีละครั้ง โดยหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพเพื่อปรึกษาหารือ ประเมินผล พิจารณาข้อเสนอของคณะทำงานร่วม และแสวงหาหนทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในขอบเขตของความตกลงนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนคณะผู้แทนการค้าระดับรัฐมนตรีทั้งสองฝ่ายอาจนัดหมาย เพื่อพบปะหารือกันเป็นกรณีพิเศษ

มาตรา 9

ความตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันลงนามกันเป็นต้นไป และจะมีผลบังคับใช้สำหรับระยะเวลา 1 ปี ทั้งจะได้รับการขยายต่อไปโดยไม่จำกัดระยะเวลาโดยอัตโนมัติ จนกว่าจะสิ้นสุดโดย ภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลา 3 เดือน

หากรัฐบาลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร ความตกลงนี้อาจจะได้รับการแก้ไขโดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย

เมื่อความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ความตกลงว่าด้วยการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งลงนามที่นครเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2521 (ค.ศ. 1978) จะเลิกใช้บังคับ

ทำที่ กรุงเทพฯ วันที่ 20 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) เป็นสองฉบับ แต่ละฉบับเป็นภาษาไทยและภาษาลาว ทั้งสองฉบับมีคุณค่าเท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

(นายอาสา สารสิน)

(ท่านคำมูข แก้วบัวสะพา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้า และท่องเที่ยว

ภาคผนวก จ

มาตรการและกฎระเบียบทางการค้าใน สปป.ลาว³

มาตรการด้านภาษี

ภาษีที่เรียกเก็บจากการดำเนินธุรกิจและนำเข้าสินค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามกฎหมายภาษีของสปป.ลาว เลขที่ 04/94 ลงวันที่ 18/07/1994 และกฎหมายสรรพากร เลขที่ 04/95/สพข ลงวันที่ 14/10/1995 กำหนดวิธีการและอัตราการเก็บภาษีนำเข้าภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีอากรตัวเลขธุรกิจ) ซึ่งในทางปฏิบัติจะเรียกเก็บตั้งแต่ต้นทางเมื่อมีการนำเข้าสินค้า โดยให้ผู้นำเข้าเป็นผู้ชำระก่อนในเบื้องต้น ทั้งนี้มีอัตราเรียกเก็บภาษี ดังนี้

1. ภาษีศุลกากร

ลาวได้ประกาศอัตราภาษีขาเข้าเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2539 สำหรับสินค้าขาเข้า จำนวน 3,552 รายการ แบ่งการจัดเก็บตามประเภทสินค้าได้ ดังนี้

- 1.1 สินค้าอุปโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพและสินค้าทั่วไป เช่น อาหาร ของใช้ประจำวัน เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิงมี 6 อัตรา คือ ร้อยละ 5, 10, 15, 20, 30, และ 40
- 1.2 ยานพาหนะ มี 5 อัตรา คือ ร้อยละ 50, 60, 80, 100 และ 150
- 1.3 บุหรี่ เสียภาษีร้อยละ 60
- 1.4 เหล็กและเบียร์เสียภาษีร้อยละ 80

2. ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax)

เรียกเก็บจากตัวสินค้าโดยกำหนดให้เก็บสินค้าประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 น้ำมันเชื้อเพลิง
  - 2.1.1 น้ำมันเบนซินพิเศษ 23%
  - 2.1.2 น้ำมันเบนซินธรรมดา 20%
  - 2.1.3 น้ำมันดีเซล 10%
  - 2.1.4 น้ำมันเครื่องบิน 10%

³ สำนักส่งเสริมการค้าชายแดนและมาตรการพิเศษทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ, 2550.

2.1.5 น้ำมันเครื่อง, น้ำมันไฮดรอลิก, น้ำมันหล่อลื่น, น้ำมันเบรก 2%

2.2 แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

2.2.1 แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตั้งแต่ 90 ดีกรีขึ้นไป เสีย 40%

2.2.2 เบียร์ เหล้า ไวน์ และเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีแอลกอฮอล์ ต่ำกว่า 90 ดีกรี เสีย 30%

2.2.3 น้ำอัดลม และเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เสีย 20%

2.2.4 บุหรี่สำเร็จรูปเป็นเส้น เป็นซอง ซิการ์ เสีย 30%

2.2.5 น้ำหอม และเครื่องสำอาง เสีย 10%

2.2.6 ไฟ และเครื่องประเภทคล้ายเทียน พลุ ดอกไม้ไฟ เสีย 50%

3. ภาษีการบริโภค (Consumer Tax) เรียกเก็บจากผู้บริโภค คล้ายกับ VAT ของไทยซึ่งมี 4 อัตรา คือ 3% 5% 10% และ 15% ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า สปป.ลาว ได้ออกกฎหมายของประธานประเทศ เลขที่ 02/สปป ลววันที่ 10/ 05/1997 แก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีนำเข้า และเพิ่มเติมอัตราภาษีสรรพสามิตเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยหมวดยานพาหนะ เบียร์ บุหรี่ เครื่องใช้ไฟฟ้า สรุปดังนี้

3.1 กลุ่มสินค้าที่ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงกว่า 40% ให้เหลือ 40% และเก็บภาษีสรรพสามิตแทนการลดภาษีนำเข้า จากสินค้าในหมวดยานพาหนะจำนวน 18 รายการ ในอัตรา 12% 14% 19% 30% 51% 60% และ 90%

3.2 กลุ่มสินค้าที่ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงกว่า 40% เหลือ 40% และเก็บภาษีสรรพสามิตเท่าเดิม ในสินค้า 3 รายการ ได้แก่ ซิการ์ บุหรี่ เบียร์

3.3 กลุ่มสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าคงเดิม และเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมจากสินค้าในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และกล้องถ่ายรูป รวมจำนวน 18 รายการ ในอัตรา 5% จากเดิมที่ไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

4. ภาษีการค้า

ในการจัดเก็บภาษีการค้าจะเก็บตามชนิดของสินค้า โดยจะชำระที่ด่านศุลกากร เช่นเดียวกับที่ชำระภาษีศุลกากร ซึ่งคำนวณจากราคา CIF (Cost, Insurance and Freight) ของสินค้า ตามที่แจ้งรวมภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าที่นำเข้าในลักษณะขายส่ง ณ จุดขาย ผู้ขายส่งจะแจ้งและชำระภาษีเดือนละครั้ง ตามชนิดของสินค้า คือ ร้อยละ 3, 5, 10, 15 และร้อยละ 20 ตามลำดับ สำหรับผู้นำเข้ามาเพื่อขายต่อหรือเพื่อผลิตต่อจะได้รับการคืนภาษี

5. การชำระภาษีเงินได้

ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกิดขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีหน้าที่ต้องยื่นเสียภาษีดังต่อไปนี้

5.1 การลงทุนโดยใช้เงินทุนจากต่างประเทศ ต้องเสียภาษีเงินได้ประจำปีให้แก่รัฐบาล สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในอัตราร้อยละ 20

5.2 การชำระภาษีในรูปแบบของค่าอากร ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด

5.3 การลงทุนจากต่างประเทศ ด้านการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และการสำรวจ แหล่งพลังงาน การเสียภาษีเงินได้สำหรับการลงทุนดังกล่าวนี้ ควรจะดำเนินการตามข้อตกลงที่มีขึ้น ระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5.4 การชำระภาษีขาเข้าสำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิตสินค้าอะไหล่ เครื่องยนต์ และวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้า ซึ่งเป็นการนำเข้าตามโครงการลงทุนเพื่อผลิตสินค้า โดยที่ อัตราภาษีขาเข้าในกรณีนี้เท่ากับร้อยละ 1.0 ของมูลค่านำเข้า

5.5 การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเป็นสินค้า สำหรับการส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้า

5.6 สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตขึ้นเพื่อการส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาออก

5.7 การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า จะได้รับการลดภาษีขาเข้าเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

5.8 การให้สิทธิพิเศษและผลตอบแทนเพิ่มเติมจากรัฐบาล ซึ่งอาจจะรวมถึงการลดอัตรา ภาษีหรือการยกเว้นภาษีขาเข้า สำหรับวัตถุดิบเพื่อการผลิต ถ้าหากว่าเป็นการลงทุนขนาดใหญ่และมี ผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

5.9 การเก็บรักษาเงินทุนสำรองโดยจัดเก็บเงินกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นหลังจากชำระภาษี ประจำปีแล้ว เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของธุรกิจ

6. การเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มเติม (Special Tariff)

6.1 สินค้านำเข้าต้องเสียภาษีต่อไปนี้ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้า

6.1.1 General imported goods: import duty+turnover tax

6.1.2 Luxury goods: import duty+excise tax+turnover tax

6.1.3 สินค้าข้างต้นต้องจ่าย profit tax เพิ่มเติมจากข้างต้น

6.2 อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บสรุปได้ดังนี้

6.2.1 40% สำหรับสินค้าแอลกอฮอล์ บุหรี่ จักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบมากกว่า 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักมากกว่า 5 ตัน รถยนต์ทั่วไป

6.2.2 30% สำหรับจักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักไม่เกิน 5 ตัน

6.2.3 10-20% สำหรับอุปกรณ์ไฟฟ้า

6.2.4 10% สำหรับเครื่องจักร อาหารแปรรูป

ทั้งนี้ โดยใช้กฎหมายภาษีที่ออกโดยสภาแห่งชาติลาว

7. การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (ASEAN: Integration System of Preference (AISP))

การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (ASEAN: Integration System of Preference (AISP)) แก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา - แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) ประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังได้ประกาศยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (สท.) เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2549 เพื่อลดภาษีในรายการสินค้านำเข้าที่สำคัญจากสปป.ลาว จำนวน 225 รายการให้ลดลงเหลือ 0 % และลดลงเหลือ 5 % จำนวน 82 รายการ รวม 307 รายการ ซึ่งรวมทั้งสินค้าในลักษณะ One Way Free Trade ได้แก่ ถั่วเหลือง ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตะหุง ถั่วลิสง มันฝรั่ง เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ไม้ยูคาลิปตัส และลูกเดือย โดยมีเงื่อนไขจะต้องนำเข้ามาภายใต้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า และใช้หลักเกณฑ์ควบคุมของ AISP ซึ่งรายการสินค้าที่แนบท้ายเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทุกปีตามคำขอของฝ่ายสปป.ลาว

8. การมอบอำนาจให้แผนการค้าแขวงเป็นผู้ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP)

กระทรวงการค้า สปป.ลาว ได้ออกข้อตกลง (ประกาศ) ที่ 0408/กค.ตปท.ลงวันที่ 30 เมษายน 2547 โดยมอบอำนาจให้แผนการการค้าแขวง เป็นผู้คุ้มครองและออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) สำหรับสินค้าที่ผลิตได้อยู่ภายในประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานธุรกิจในการส่งออกสินค้า จึงมอบหมายให้แขวงต่าง ๆ จำนวน 14 แขวง ได้แก่ แขวงหัวพัน เชียงขวาง หลวงพระบาง บ่อแก้ว ไชยะบุรี อุดมไชย หลวงน้ำทา เวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน สหวันนะเขต จำปาสัก สาละวัน และเซกอง

มาตรการทางการค้า

1. สินค้าที่ห้ามการนำเข้า

- 1.1 วัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม (36.01-03; 87.10; 93.01-07)
- 1.2 ชาติเคมีชนิดต่างๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นวัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม
- 1.3 ยาเสพติดทุกชนิด
- 1.4 สินค้าอมเมาอันเป็นผลกระทบต่อวัฒนธรรม และจารีตประเพณีอันดีงามของชาติ
- 1.5 สิ่งเสียหายจากการผลิตอุตสาหกรรม และเคมีภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต และสิ่งแวดล้อม
- 1.6 วัตถุโบราณและปูชนียวัตถุ (97.05-06)
- 1.7 อาหาร, ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์การแพทย์ที่ต้องห้ามจากแผนงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.8 สัตว์ป่า, สัตว์น้ำ และชิ้นส่วนของสัตว์ดังกล่าวที่ต้องห้ามตามกฎหมายภายใน และตามสัญญาที่รัฐบาลแห่ง สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้ลงรายชื่อรองรับเพื่ออนุรักษ์ไว้กับนานาชาติ
- 1.9 รถทุกประเภทที่ใช้พลังงานเครื่องยนต์
- 1.10 สินค้าเครื่องเล่นของเด็กที่มีผลกระทบต่อทัศนคติ, การเจริญ, ความปลอดภัยของเด็ก, ความเรียบร้อยและความสงบของสังคม
- 1.11 ผลิตภัณฑ์ทางด้านวรรณกรรม, สิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร และอื่นๆ ที่มีลักษณะต่อต้านสปป.ลาว
- 1.12 สินค้ามือสอง (Secondhand Goods) ที่รัฐบาลห้าม
- 1.13 วัตถุ/อุปกรณ์การพิมพ์ธนบัตร
- 1.14 ยาปราบศัตรูพืชที่เป็นอันตราย ซึ่งหวงห้ามโดยแผนงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.15 ไม้ท่อนทุกชนิด, ไม้กิ่งแปรรูป, ไม้เลื้อย (ไม้แปรรูป), ผลิตภัณฑ์ไม้และของป่าต้องห้ามตามระเบียบกฎหมายภายใน (44.01,03)

2. สินค้าห้ามการส่งออก

- 2.1 วัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม (36.01-03; 87.10; 93.01-07)
- 2.2 ชาติเคมีชนิดต่างๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นวัตถุระเบิด อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม
- 2.3 ยาเสพติดทุกชนิด

2.4 วัตถุโบราณและปูชนียวัตถุ (97.05-06)

2.5 สัตว์ป่า สัตว์น้ำ และชิ้นส่วนของสัตว์ดังกล่าว ที่ต้องห้ามตามกฎหมายภายใน และตามสัญญาที่รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ลงรายมือชื่อรองรับเพื่ออนุรักษ์ไว้กับนานาชาติ

2.6 ไม้ท่อนทุกชนิด ไม้กิ่งแปรรูป ไม้เลื้อย (ไม้แปรรูป) หวายทุกชนิด และไม้กฤษณา (ไม้หอม) ที่ยังไม่ได้ผ่านระบบการปรุงแต่ง (44.01, 03, 06, 07)

2.7 เครื่องป่าของนา เช่น ดอกเอื้อง (ดอกผึ้ง) ลูกเบ็ยราย น้ำมันยาง (ชัน) จันได และอื่น ๆ ที่ต้องห้ามตามระเบียบกฎหมายภายใน

2.8 ขี้เจีย (สารที่ได้จากการกลั่นขี้ค้างคาว)

2.9 วัตถุอุปกรณ์การพิมพ์ธนบัตร

กฎระเบียบด้านการลงทุน

นโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาลสปป.ลาว ในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยเฉพาะการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล DDFI กำหนดให้ผู้ประกอบการที่เข้าไปตั้งโรงงานในลาว รวมทั้งพื้นที่ทางเหนือซึ่งส่วนใหญ่ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 7 ปี หลังจากนั้นจึงเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10 เทียบกับอัตรปกติร้อยละ 35

ทั้งนี้ นักลงทุนที่สนใจเข้าไปลงทุนในพื้นที่ทางภาคเหนือของลาวต้องยื่นคำร้องขออนุญาตลงทุนพร้อมกับเอกสารการลงทุนและบทวิพากษ์เศรษฐกิจแสดงผลวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน รวมทั้งแผนธุรกิจโดยละเอียดต่อผู้ปกครองของแขวงที่ต้องการเข้าไปลงทุน โดยผู้ปกครองแขวงส่วนใหญ่ที่มีอำนาจอนุมัติโครงการลงทุนวงเงินไม่เกิน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ยกเว้น แขวงหลวงพระบาง ซึ่งเป็น 1 ใน 4 แขวงใหญ่ นอกเหนือจากแขวงจำปาสัก แขวงสะหวันนะเขต และนครหลวงเวียงจันทน์ ที่ผู้ปกครองแขวงมีอำนาจอนุมัติโครงการลงทุนวงเงินลงทุน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งยังสามารถยื่นขออนุญาตลงทุนกับ DDFI ในนครหลวงเวียงจันทน์ หากโครงการลงทุนมีมูลค่าเกินอำนาจอนุมัติของผู้ปกครองแขวง

สปป.ลาวได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยการลงทุนจากต่างประเทศฉบับแรกเมื่อปี 2521 หลังจากนั้นสภาแห่งชาติของลาวได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว และประกาศใช้ในชื่อ “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของต่างประเทศ (Law on the Promotion and Management of Foreign Investment in the Lao People’s Democratic Republic)” เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2537 โดยปรับปรุงกฎหมายการลงทุนแห่งชาติ เช่น กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ

กฎหมายภาษีอากร กฎหมายที่ดิน เป็นต้น เพื่อให้เป็นสากลและเอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติ มั่นใจที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น โดยให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่ นักลงทุนต่างชาติ ดังนี้

1. การให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ จะไม่ถูกยึด ริบ หรือ โอน ไปเป็นของรัฐ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งนักลงทุนจะได้รับค่า ทดแทนคืนโดยเร็วอย่างสมเหตุสมผลและเป็นจริง นอกจากนี้ รัฐบาลยังรับประกันจะไม่เข้า แทรกแซงการดำเนินธุรกิจ

2. นักลงทุนต่างชาติไม่มีสิทธิถือครองที่ดิน แต่สามารถเช่าที่ดิน (ระยะเวลาเช่าได้ถึง 20 ปี และ 30 ปี จากรัฐ) และสามารถโอนสิทธิและผลประโยชน์จากการเช่าที่ดินได้ อย่างไรก็ตาม ในปี 2542 ลาวได้ออกกฎหมายว่าด้วยการวางผังเมือง (The Town Planning Law) โดยกำหนดเขตการใช้ ที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เขตที่อยู่อาศัย เขตสำนักงาน เขตการค้า เขตอุตสาหกรรม เขต สวนสาธารณะ เป็นต้น ทำให้นักลงทุนต่างชาติ ต้องคำนึงถึงแหล่งที่ตั้ง โครงการลงทุนให้ถูกต้อง ตามเขตที่กำหนด

3. นักลงทุนต่างชาติต้องให้สิทธิแรงงานลาวก่อนแรงงานชาติอื่นในการคัดเลือกเข้าทำงาน และสามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้กรณีที่ต้องการแรงงานที่มีฝีมือและความชำนาญเฉพาะ และ สามารถโอนรายได้ของตนกลับประเทศได้ภายหลังชำระภาษีรายได้ในอัตราร้อยละ 10

4. นักลงทุนต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจได้ในทุกสาขาการลงทุนที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ มีข้อยกเว้นบางสาขา ดังนี้

4.1. สาขาที่ถูกรับควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิดจากรัฐบาลลาว ได้แก่ สาขาการผลิตงาน เหมือนแร่ กาน้ำเข้า-ส่งออก การค้า การโทรคมนาคม และด้านสุขภาพ

4.2. สาขาที่รัฐบาลให้การสนับสนุนมากเป็นพิเศษ ได้แก่ โครงการผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมาก อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก การเกษตร ป่าไม้และผลิตภัณฑ์ จากป่า เหมือนแร่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อุตสาหกรรมเบา และการบริการ

4.3. สาขาที่รัฐบาลลาวห้ามนักลงทุนต่างชาติลงทุน โดยสงวนไว้สำหรับนักลงทุนลาว ได้แก่ การบริการด้านการทำบัญชี การบริการการท่องเที่ยว ขนส่ง และทำป่าไม้

รูปแบบการลงทุน นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในสปป.ลาว ได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การร่วมลงทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนลาว (Joint Venture) โดยนักลงทุน ต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนอย่างน้อยที่สุดร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด

2. การลงทุนของต่างประเทศร้อยละ 100 (Wholly Foreign-Owned Enterprise)

รัฐบาลลาวได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและร่วมมือด้านการลงทุน (Committee for Investment Management and Cooperation : CIC) ขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานเอกเทศ

แห่งเดียวที่ทำหน้าที่ดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมและร่วมมือด้านการลงทุน (CIC) ได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีคุ้มครองการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Management Cabinet : FIMC) ขึ้น มีหน้าที่พิจารณาขั้นตอนการขออนุญาตของนักลงทุนให้มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และให้บริการแบบครบวงจรเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-Stop Service) กล่าวคือ โครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะทราบผลการพิจารณาภายใน 3 สัปดาห์ มูลค่า 1 – 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะทราบผลการพิจารณาภายใน 4 สัปดาห์ และมูลค่า 5 – 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะทราบผลการพิจารณาภายใน 12 สัปดาห์

การลงทุนจากต่างประเทศในลาว จะถูกต้องตามกฎหมาย และจะเริ่มดำเนินการได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากคณะกรรมการคุ้มครองการลงทุนจากต่างประเทศ (FIMC) และทำการจดทะเบียนบริษัทกับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า และได้รับใบจดทะเบียนบริษัทตามข้อกำหนดในกฎหมายธุรกิจแล้ว

การเดินทางเข้า-ออกประเทศ

สำหรับคนทั่วไป และข้าราชการ ต้องมีหนังสือเดินทางไปแสดงจึงจะเข้าสปป.ลาวได้ กรณีการข้ามแดนบริเวณชายแดนไทย-สปป.ลาว ที่จุดผ่านแดนถาวรสามารถใช้ได้ทั้งหนังสือเดินทางหรือบัตรผ่านแดนชั่วคราว (Border Pass) ส่วนที่จุดผ่อนปรนสามารถใช้ได้เฉพาะบัตรผ่านแดนเท่านั้น การใช้บัตรผ่านแดนจะไม่สามารถเข้าไปยังแขวงอื่น ๆ นอกจากแขวงที่เข้ามา และต้องเดินทางออกจากลาวจุดเดียวกับขาเข้า สำหรับการใช้นั่งเรือเดินทาง (Pass Port) ไม่ต้องทำวีซ่า หากนำรถยนต์เข้าไปเอง ต้องติดต่อกองการขนส่ง กระทรวงคมนาคม หรือขนส่งจังหวัด ต้องมีการทำประกันการนำรถเข้าประเทศ

ภาคผนวก จ

การลงทุนใน สปป.ลาว⁴

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในภาคการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว คือ กรมส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (Department of Domestic and Foreign Investment : DDFI หรือ Foreign Investment Management Committee : FIMC เดิม) ซึ่งทำหน้าที่กำหนดกฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน ตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติ อีกทั้งเป็นลักษณะของ one-stop-service ดำเนินการบริหาร พิจารณาและอนุมัติการลงทุนของต่างชาติ รวมถึงการให้ข้อมูลและความช่วยเหลือต่างๆ ตลอดขั้นตอนการลงทุนใน สปป.ลาว

รูปแบบการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว มี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. **ธุรกิจร่วมสัญญา** เป็นการร่วมธุรกิจกันระหว่างนิติบุคคลลงทุนภายใน กับฝ่ายต่างประเทศ โดยไม่ได้ก่อตั้งนิติบุคคลใหม่ใน สปป.ลาว
2. **วิสาหกิจผสมระหว่างผู้ลงทุนต่างประเทศกับผู้ลงทุนภายในประเทศ หรือวิสาหกิจร่วมทุน** เป็นวิสาหกิจที่ก่อตั้งและขึ้นทะเบียนตามระเบียบกฎหมายของ สปป.ลาว ซึ่งมีการดำเนินธุรกิจและเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมระหว่างผู้ลงทุนต่างประเทศ และผู้ลงทุนในประเทศ โดยผู้ลงทุนต่างประเทศ ต้องลงทุนอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 30% ของทุนจดทะเบียนการลงทุนเป็นเงินตราต่างประเทศต้องคิดเป็นเงินกิบ ตามอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่ง สปป.ลาว
3. **วิสาหกิจลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด (100%)** เป็นวิสาหกิจของต่างประเทศ ที่ลงทุนฝ่ายเดียว ซึ่งก่อตั้งใน สปป.ลาว การก่อตั้งวิสาหกิจดังกล่าว อาจจะก่อตั้งเป็นนิติบุคคลใหม่ หรือเป็นสาขาของวิสาหกิจต่างประเทศ ทุนจดทะเบียนของวิสาหกิจลงทุนต่างประเทศ ไม่ให้ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของทุนทั้งหมด ตลอดระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สินของวิสาหกิจไม่ให้ต่ำกว่าทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ อายุของวิสาหกิจลงทุนต่างประเทศ เป็นการลงทุนตามลักษณะ ขนาด และเงื่อนไขของกิจการหรือโครงการ ไม่ให้เกิน 50 ปี และสามารถต่ออายุได้ตามการตกลงของรัฐบาล แต่อายุของวิสาหกิจลงทุนต่างประเทศสูงสุดไม่ให้เกิน 75 ปี

⁴ คู่มือการค้าการลงทุนใน สปป.ลาว, กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์, Trade and Investment Guidebook (สปป.ลาว), ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, Board of Investment of Thailand (BOI)

อุตสาหกรรมที่รัฐบาล สปป.ลาว ส่งเสริมให้เข้าไปลงทุน

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศ (ฉบับปรับปรุง ปี 2548) กำหนดกิจการของแขนงการที่ได้รับการส่งเสริม ดังนี้

- 1) อุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก เช่น อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์
- 2) อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป การปลูกป่าเชิงพาณิชย์ และสินค้าหัตถกรรม
- 3) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และการศึกษาและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ
- 4) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และดูแลสุขภาพของประชาชน
- 5) โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน
- 6) อุตสาหกรรมคั้นน้ำและกลั่นน้ำ ที่มีอยู่แล้วในประเทศ
- 7) โครงการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรวมทั้งธุรกิจด้านการขนส่ง

ประเภทการลงทุนที่มีศักยภาพและน่าสนใจในการลงทุน ใน สปป.ลาว

- 1) ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐาน หรือโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่
- 2) ธุรกิจด้านการโรงแรม การท่องเที่ยว และสปา
- 3) ธุรกิจประกอบรถบรรทุก เพื่อขนส่งสินค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- 4) การเพาะปลูกสินค้าเกษตรกรรมเพื่อเป็นวัตถุดิบผลิตอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าว และที่ไม่ใช่อาหารสัตว์เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน
- 5) อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เช่น ผักและผลไม้ดอง หรือบรรจุกระป๋อง
- 6) สินค้าหัตถกรรมที่ผลิตจากไม้ ไม้ไผ่และหวาย เพื่อการส่งออก
- 7) อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ สปป.ลาว ได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อัญมณีและเครื่องประดับ

การลงทุนระหว่างไทยกับสปป.ลาว

ประเทศไทยมีการลงทุนในลาวมากที่สุดถึงร้อยละ 87 คิดเป็นมูลค่า 2.68 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเป็นการลงทุนด้านพลังไฟฟ้า ขนส่งโทรคมนาคม ส่วนสาขาอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีเป้าหมายเพื่อพึ่งพาวัตถุดิบ แรงงานและพลังงาน เพื่อการบริโภคภายในประเทศลาวและส่งออกโดยใช้สิทธิพิเศษ AISP

การลงทุนจากต่างประเทศใน สปป.ลาว ต้องกระทำผ่านคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (คทท.) โดยผู้ลงทุนต่างประเทศที่มีจุดประสงค์อยากลงทุนอยู่ สปป.ลาว ต้องยื่นคำร้องต่อกรมส่งเสริมการลงทุน กระทรวงแผนการและการลงทุน (คทท) หรือแผนกแผนการและการลงทุนแห่งชาติ พร้อมด้วยเอกสารประกอบ คือ สำเนาหนังสือผ่านแดน, ประวัติส่วนบุคคล, บทวิพากษ์เศรษฐกิจ-เทคนิคหรือแผนดำเนินธุรกิจ ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจนิติบุคคล สัญญาการลงทุน ถ้าจะลงทุนในรูปวิสาหกิจ คทท.จะรับคำร้องพร้อมด้วยเอกสาร จากนั้น คทท.หรือแผนการและการลงทุนแห่งชาติ จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา และให้คำตอบเป็นลายลักษณ์อักษรตามกำหนดเวลาภายใน 15 วัน สำหรับโครงการที่อยู่ในบัญชีส่งเสริมภายใน 25 วัน และโครงการในบัญชีที่มีเงื่อนไขภายใน 45 วัน สำหรับโครงการที่เกี่ยวกับสิทธิสัมปทาน ผู้ลงทุนต่างประเทศ ใบธรรมเนียมวิสาหกิจและใบธรรมเนียมภาษีอากร ถือว่าเป็นวิสาหกิจที่ต้องได้ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุน วิสาหกิจลงทุนต่างประเทศต้องเริ่มจัดตั้งปฏิบัติการการลงทุนของตน ตามขั้นตอน ของบทวิพากษ์เศรษฐกิจ ที่ได้กำหนดในใบอนุญาตการลงทุน โดยสอดคล้องกับกฎหมาย ถ้าไม่ปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวใบอนุญาตการลงทุนจะถูกพิจารณายกเลิก

สปป. ลาว ได้รวบรวมกฎหมายส่งเสริมการลงทุนภายใน และ กฎหมายส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศ และปรับปรุงใหม่เป็นกฎหมายฉบับเดียวกันคือ กฎหมายส่งเสริมการลงทุน เลขที่ 02/สพฉ (สภาแห่งชาติ) ลงวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 เป็นการลดความแตกต่างระหว่างการลงทุนภายในและต่างประเทศโดยมากที่สุด

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว

1. กำไรที่นำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาต จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรในปีการบัญชี
2. ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าและอากรที่เก็บจากการนำเข้าวัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องจักรและพาหนะที่ใช้ในการผลิตโดยตรง ในกรณีที่ไม่มีอยู่ในประเทศ หรือมีไม่เพียงพอ
3. ได้รับการยกเว้นภาษีขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก
4. ลดอัตราภาษีกำไรให้กับธุรกิจตามระดับความสำคัญของการส่งเสริมการลงทุน แบ่งเป็น 3 ระดับ
5. ลดอัตราภาษีกำไรให้กับธุรกิจตามเขตพื้นที่การลงทุน ภายใต้พื้นฐานของลักษณะภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจสังคม ซึ่งแบ่งเป็น 3 เขต
6. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของต่างชาติ เป็นอัตราเดียวที่ร้อยละ 26 (flat rate) เช่นเดียวกับคนสัญชาติลาว

7. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาติดตามอัตราก้าวหน้า ตั้งแต่ร้อยละ 0-28 เช่นเดียวกับคนสัญชาติลาว

8. สำหรับนักลงทุนไทย ได้รับการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน เนื่องจาก สปป.ลาวและไทยได้ลงนามในความตกลงเพื่อการเก็บภาษีซ้อน โดยภาษีที่อยู่ในขอบข่ายได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีกำไร

9. สำหรับนักลงทุนไทย ที่เข้าไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน (Savan Seno Special Economic Zone) สามารถเช่าที่ดินได้โดยไม่จำกัดระยะเวลา และได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 ปี

10. สิทธิในการถือครองสินทรัพย์โดยเสรี

11. สิทธิในการถือครองที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือสถานประกอบการธุรกิจ สำหรับนักลงทุนต่างที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 500,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไป

12. สิทธิเสมอภาคในการได้รับการปกป้องการลงทุนจากรัฐ ภายใต้ระเบียบกฎหมายของ สปป.ลาว และสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ สปป.ลาวเป็นภาคี

13. สิทธิในการได้รับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ลงทุน ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาของ สปป.ลาว หรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ สปป.ลาวเป็นภาคี

14. สิทธิในการส่งทุน ทรัพย์สินและผลกำไรจากการลงทุนกลับประเทศตนหรือออกไปต่างประเทศผ่านธนาคารพาณิชย์ได้อย่างเสรี หลังจากหักภาษีและค่าธรรมเนียมตามที่รัฐกำหนด

15. สิทธิในการกู้ยืมเงินจากธนาคารธุรกิจและสถาบันทางการเงินอื่นใน สปป.ลาว และต่างประเทศตามกฎหมาย

16. สิทธิในการเข้า-ออกประเทศหลายครั้ง (Multiple Entry Visas) ซึ่งในแต่ละครั้งให้ไม่เกิน 5 ปี แก่นักลงทุนต่างชาติและครอบครัว รวมถึงแรงงานต่างชาติ

นอกจากนี้ยังมีสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่ สปป.ลาวได้รับที่อาจเป็นแรงจูงใจสำคัญของนักลงทุนที่ต้องการบุกตลาดยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา เช่น สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรทั่วไป หรือ GSP ในกลุ่มสหภาพยุโรป โดยยกเว้นภาษีนำเข้าและยกเลิกการกำหนดโควตาการนำเข้าสินค้าทุกประเภทจาก สปป.ลาว โดยใช้หลักเกณฑ์พิจารณาจากแหล่งกำเนิดสินค้า หรือการร่วมมือทางค้ากับสหรัฐฯ ใน Normal Trade Relation (NTR) ทำให้อัตรากำหนดนำเข้าเฉลี่ยที่สหรัฐฯ ลดลงจากเดิมร้อยละ 45 เหลือเพียงร้อยละ 2.4 เป็นต้น

ภาวะการลงทุนในสปป.ลาว ตั้งแต่ปี 2544-2554

การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศใน สปป.ลาว

- ปี 2544 จำนวน 64 โครงการ เงินลงทุน 54,097,712 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2545 จำนวน 80 โครงการ เงินลงทุน 133,037,093 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2546 จำนวน 178 โครงการ เงินลงทุน 465,987,139 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2547 จำนวน 161 โครงการ เงินลงทุน 533,148,782 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2548 จำนวน 143 โครงการ เงินลงทุน 1,245,307,116 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2549 จำนวน 171 โครงการ เงินลงทุน 2,699,690,943 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2550 จำนวน 191 โครงการ เงินลงทุน 1,136,905,973 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2551 จำนวน 152 โครงการ เงินลงทุน 1,215,543,365 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2552 จำนวน 208 โครงการ เงินลงทุน 4,312,886,689 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2553 จำนวน 261 โครงการ เงินลงทุน 1,882,194,421 เหรียญสหรัฐ
- ปี 2554 จำนวน 293 โครงการ เงินลงทุน 2,556,419,134 เหรียญสหรัฐ

ตารางที่ 1 ฉ

การลงทุนสะสมใน สปป.ลาว 5 อันดับแรก (ตั้งแต่ปี 2543 – 2554)

ลำดับ	ประเทศ	จำนวน โครงการ	มูลค่าการลงทุน (เหรียญสหรัฐ)	ร้อยละ
1	เวียดนาม	312	4,625,226,564	25
2	จีน	509	3,391,288,283	18
3	ไทย	333	2,848,207,179	15
4	เกาหลี	177	543,108,987	3
5	ฝรั่งเศส	94	475,929,608	3
6	ญี่ปุ่น	59	453,550,803	2
รวม 6 ประเทศ		1,484	12,337,311,424	66
อื่นๆ		-	3,895,228,943	21
เงินลงทุนของสปป.ลาว		-	2,329,754,488	13
รวมทั้งสิ้น		1,902	18,562,294,855	100

ที่มา: กรมส่งเสริมการลงทุน กระทรวงแผนการและการลงทุน สปป.ลาว/สคต. ณ เวียงจันทน์ รวบรวม

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศ (ฉบับปรับปรุงปี 2548) กำหนดสาขาการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริม จำนวน 7 กิจกรรม ดังนี้

- (1) กิจกรรมการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก
- (2) กิจกรรมการบริการ – ป่าไม้ แปรรูปผลิตภัณฑ์กิจกรรมป่าไม้และหัตถกรรม
- (3) กิจกรรมอุตสาหกรรมแปรรูป อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย กิจกรรมค้นคว้าวิจัย วิทยาศาสตร์และการพัฒนา กิจกรรมปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมและชีวนานาพันธุ
- (4) กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์ฝีมือแรงงานและการปกป้องรักษาสุขภาพของพลเมือง
- (5) กิจกรรมก่อสร้างพื้นฐาน โครงสร้าง
- (6) กิจกรรมผลิตวัตถุดิบ อุปกรณ์เพื่อสนองให้แก่การผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญ
- (7) กิจกรรมพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ

ทุกๆโครงการลงทุนของวิสาหกิจลงทุนต่างประเทศจะได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) กำไรที่นำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาต จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรในปีการบัญชี
- (2) ส่งผลกำไร ทูน และรายรับอื่นๆ กลับประเทศของตน หรือประเทศที่สาม โดยผ่านธนาคารที่ตั้งอยู่ใน สปป.ลาว
- (3) ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า และอากรที่เก็บจากการนำเข้าอุปกรณ์ เครื่องอะไหล่ พาหนะ การผลิตโดยตรง วัตถุดิบที่ไม่มีอยู่ภายในประเทศ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่นำเข้ามาเพื่อแปรรูปหรือประกอบเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก
- (4) ได้รับการยกเว้นภาษีขาออก สำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก

สปป.ลาว ได้กำหนดเขตการส่งเสริมการลงทุน แบ่งออกเป็น 3 เขต ได้แก่

เขต 1 พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (ภูเขา) ไม่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรเป็นระยะเวลา 7 ปี และหลังจากนั้นจะเสียอากรกำไรเต็มอัตรา 10 %

เขต 2 พื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางส่วน จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรเป็นระยะเวลา 5 ปี หลังจากนั้น จะเสียอากรกำไรในอัตราลดหย่อนครึ่งหนึ่งของ 15 % ในระยะเวลา 3 ปี และหลังจากนั้น จะเสียอากรกำไรเต็มอัตรา 15 %

เขต 3 เขตตัวเมืองใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจสมบูรณ์ จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรเป็นระยะเวลา 2 ปี จากนั้นจะเสียอากรกำไรในอัตราลดหย่อน ครึ่งหนึ่งของ 20% ในระยะเวลา 2 ปี และหลังจากนั้นจะได้เสียอากรกำไรเต็มอัตรา 20 %

โดยคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI) ได้
ประกาศรายชื่อตัวเมืองที่อยู่ในเขต 1 2 และ 3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จ

บัญชีรายชื่อตัวเมืองในเขตการส่งเสริมการลงทุนของสปป.ลาว

เขต 1 พื้นที่ห่างไกลทุรกันดารไม่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ					
ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง	ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง
1	พงสาลี	ลำพัน	23	หัวพัน	แอต
2		ยอดอู	24		สบเบา
3	หลวงน้ำทา	ขวง	25	หลวงพระบาท	โพนไซ
4		ใหม่	26		เวียงคำ
5		ลอง	27		พุกูน
6		นาแล	28		ปากแซง
7	บ่อแก้ว	เวียงพูกา	29	ไซบุรี	เซียงฮ่อม
8		เขตพิเศษน้ำยู่	30		เงิน
9		เมิง	31		หงสา
10		ผาอุดม	32		คอบ
11		ปากทา	33		ไซบุรี
12	อุดมไชย	แบ่ง	34	เชียงขวาง	คูน
13		งา	35		หนองแฮด
14		ฮุม	36		คำ
15		นาหม้อ	37		แปก
16		หลา	38		เขตพิเศษไชย สมบูรณ์
17	ปากแบ่ง	39	ท่าโตน		
18	หัวพัน	หัวเมือง	40	เวียงจันทน์	พูน
19		เวียงทอง	41		ฮิม
20		ซำใต้	42		แมด
21		เวียงไซ	43		เฟื่อง
22		เวียงค้อ	44		สังข์ทอง

เขต 1 พื้นที่ห่างไกลทุรกันดารไม่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (ต่อ)						
ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง	ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง	
45	บอลิคำไซ	เวียงทอง	59	สะหวันนะเขต	ชนบุรี	
46		บอลิคำ	60		สาละวัน	สะมวย
47		คำเกิด	61			คຸ້ມສານ
48	คำม่วน	บัวละพา	62	จำปาสัก	ตะไค้	
49		นากาย	63		สุขุม	
50		ไซบัวทอง	64		บาเจียง	
51		ยมมะราด	65		มุนละปะโมก	
52		มะหาไซ	66		ปะทุมพอน	
53	สะหวันนะเขต	มอง	67	เซกอง	กะลิม	
54		เซโปน	68		ดักจิง	
55		พิน	69	อัตตะปือ	สามไซ	
56		วิละบุรี	70		ไซเสดถา	
57		ท่าปางทอง	71		พวง	
58		ท่าพะลานไซ				
เขต 2 พื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ บางส่วน						
1		พงสาลี	พงสาลี	27	เวียงจันทน์	ชนะคาม
2	นูนเหนือ		28	หินเทิบ		
3	นูนใต้		29	นครหลวง	หาดทรายฟอง	
4	หลวงน้ำทา	สิง	30	เวียงจันทน์	ปากจิม	
5		น้ำทา	31		นาทรายทอง	
6	อุดมไซ	ไซ	32		ไซธานี	
7	บ่อแก้ว	ห้วยชาย	33	บอลิคำไซ	ปากชัน	
8		ตันฝิง	34		ปากกะดิง	
9	หัวพัน	ชำเหนือ	35		ท่าพะบาด	
10	หลวงพระบาง	เชียงเงิน	36	คำม่วน	ท่าแขก	
11		น่าน	37		หินบุ	
12		ปากอู	38		เซบั้งไฟ	

เขต 2 พื้นที่ ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ บางส่วน (ต่อ)					
ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง	ลำดับ	ชื่อแขวง/นครหลวง	ชื่อเมือง
13	หลวงพระบาง	น้ำบว	39	คำม่วน	หนองบก
14		จอตפת	40	สะหวันนะเขต	อุทุมพอน
15	ไชยบุรี	ปากลาย	41		สองคอน
16		แก่นท้าว	42		จำพอน
17		บ่อเตน	43		อาดสะพังทอง
18		ทุ่งมีไชย	44		ไชบูลี
19		เพียง	45		อาดสะพอน
20		เชียงขวาง	หมอกใหม่		46
21		พูกุด	47	เซกอง	ละมาม
22		ผาไซ	48		ท่าแดง
23	เวียงจันทน์	โพนโอง	49		นครเพ็ง
24		วังเวียง	50	ตะไค้	
25		ทุละคม	51	คงเซโคน	
26		กาสิ	52	เหล่างาม	
53	เซกอง	วาปี	58	จำปาสัก	โง
54		สาละวัน	59		จำปาสัก
55	จำปาสัก	ชนะสมบูรณ์	60	อัตตาศบิ	สามัคคีไชย
56		ปากช่อง	61		สนานไชย
57		โพนทอง			
เขต 3 พื้นที่ ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สมบูรณ์					
1	หลวงพระบาง	หลวงพระบาง	5	นครหลวง เวียงจันทน์	สิัดตะมาก
2	นครหลวง เวียงจันทน์	จันทะบุรี	6	สะหวันนะเขต	คันทะบุรี
3		สิโคดตะบอง	7	จำปาสัก	ปากเซ
4		ไชเสดถา			

ที่มา : ชัษ วงศ์สิงห์ และคณะ (2552)

ภาคผนวก ข

โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ของการค้าชายแดนไทย-ลาว⁵

โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก

เศรษฐกิจการขนส่งของลาวพึ่งพาการขนส่งทางถนนเป็นหลัก โดย 98% ของปริมาณการขนส่งผู้โดยสารทั้งหมด และ 86% ของปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดจะใช้บริการขนส่งทางถนน และเนื่องจากลาวไม่มีทางออกทะเล การส่งออกและนำเข้าต้องอาศัยประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ได้แก่ ไทย เวียดนาม จีน และกัมพูชา เป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น

ลาวมีธุรกิจให้บริการขนส่งรวม 146 บริษัท โดย 67 บริษัทเป็นธุรกิจขนส่งผู้โดยสาร และ 62 บริษัท เป็นธุรกิจขนส่งสินค้า และ 17 บริษัทเป็นธุรกิจรับจัดการขนส่งและตัวแทนออกของถนน ในลาวมีระยะทางไม่น้อยกว่า 32,000 กิโลเมตร โดยประมาณ 23% เป็นทางหลวงแผ่นดิน 21% เป็นทางหลวงภายในแขวง และที่เหลือเป็นถนนชนบท โดยถนนสายหลักทั่วไปจะมีปริมาณยานพาหนะใช้เส้นทางตั้งแต่ 250 – 540 คัน/วัน

ในภาพรวม ลาวมีถนนที่สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาลไม่ถึงครึ่งหนึ่งของถนนทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ใช้การไม่สะดวก เป็นหลุมเป็นบ่อ เนื่องจากขาดการลงทุนเพิ่ม ขาดการซ่อมบำรุง ประกอบกับลักษณะทางกายภาพที่เป็นภูเขา ทำให้ยากต่อการสร้างถนน อย่งไรก็ตาม ลาวให้ความสนใจพัฒนาเส้นทางขนส่งทางบกในส่วนที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และความร่วมมือทวิภาคีซึ่งช่วยให้ลาวมีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางถนนที่ดีขึ้น

การขนส่งทางถนนระหว่างไทยกับลาวจะผ่านสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่สำคัญ ได้แก่

- สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 1 ระหว่าง จ.หนองคาย กับแขวงเวียงจันทน์
- สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ระหว่าง จ.มุกดาหาร กับแขวงสะหวันนะเขต
- สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ระหว่าง จ.นครพนม กับแขวงคำม่วน
- สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ระหว่าง จ.เชียงราย กับแขวงบ่อแก้ว (อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง)

ก่อสร้าง)

⁵ สำนักโลจิสติกส์การค้า กรมส่งเสริมการส่งออก

รัฐบาลลาวให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงพื้นฐานทางถนนอย่างมาก และได้ตัดถนนเพิ่มและสร้างถนนเครือข่ายไปยังพื้นที่ต่างๆ มากขึ้น โดยการสนับสนุนทางการเงินจากองค์กรระหว่างประเทศ

ถนนสายสำคัญในลาว ได้แก่

- **ถนนหมายเลข 1 (R1)** เชื่อมทางตอนเหนือของประเทศ เริ่มจากชายแดนลาวที่ติดกับจีน เป็นถนนมาตรฐาน กว้าง 8 เมตร ลาดยางตลอดสาย ผ่านแขวงพงสาตี แขวงหลวงน้ำทา แขวงอุดมไซ แขวงหลวงพระบาง และเชื่อมต่อเส้นทางหมายเลข 6 ในแขวงหัวพัน

- **ถนนหมายเลข 2 (R2)** เชื่อมลาวกับเวียดนาม เป็นทางหลวงแขวงที่ต่อจากถนนหมายเลข 3 บริเวณแขวงหลวงน้ำทา ผ่านแขวงพงสาตี เชื่อมกับถนนหมายเลข 6 ของเวียดนามที่เมืองเดียนเบียนฟู ซึ่งถนนหมายเลข 6 ของเวียดนามเป็นถนนที่มุ่งสู่กรุงฮานอยที่เป็นเมืองหลวงเวียดนาม

- **ถนนหมายเลข 3 (R3)** เชื่อมโยงประเทศไทย ลาว และจีน เป็นทางหลวงแขวงเชื่อมจากทิศใต้มณฑลยูนนานผ่านแขวงหลวงน้ำทาและแขวงห้วยทราย (รวมเส้นทางในลาว 254 กิโลเมตร) และเข้าไปที่อำเภอเชียงของ จ.เชียงราย โดยรวมระยะทางจาก จ.เชียงราย -นครคุนหมิง 1,200 กิโลเมตร และใช้สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 เป็นทางเชื่อมระหว่างไทย (อำเภอเชียงของ) กับลาว (แขวงบ่อแก้ว)

- **ถนนหมายเลข 4 (R4)** ในแขวงพงสาตีทางตอนเหนือเชื่อมกับชายแดนจีน แต่ไม่ได้เชื่อมกับถนนสายอื่นในลาวถนนหมายเลข 7 (R7) จากแขวงหลวงพระบางเชื่อมกับแขวงเชียงขวาง และเมืองวินห์ของประเทศเวียดนามด้วยถนนหมายเลข 13 มีความยาวถนน 270 กิโลเมตร ลาดยางแล้ว 170 กิโลเมตร

- **ถนนหมายเลข 8 (R8)** แยกจากถนนหมายเลข 13 ทางตอนกลางของประเทศ เชื่อมต่อไปเข้าลาวที่เมืองปากกะดิ่ง แขวงบอลิคำไซ ภาคกลางของลาว (ซึ่งเป็นจุดใกล้กับโครงการไฟฟ้าพลังน้ำของลาว หรือโครงการน้ำเทิร์น 1 2 และ 3) และเชื่อมกับถนนหมายเลข 1 ของเวียดนาม ที่มุ่งสู่เมืองวินห์ (Cua Lo Port) และฮาติन्ह

- **ถนนหมายเลข 9 (R9)** ทอดตามแนวตะวันออกและตะวันตก (East West Economic Corridor) เชื่อม จ.มุกดาหาร ของไทย (โดยใช้สะพานมิตรภาพแห่งที่ 2) กับแขวงสะหวันเขต ถึงพรมแดนประเทศเวียดนาม ถนนหมายเลข 9 กับถนนหมายเลข 13 ที่แยกเซโน และเข้าสู่เวียดนามที่ด่านลาวบาว เมืองกวางตรี เข้าสู่เมืองเว้ ฮอยอัน และดานัง ปัจจุบันการเดินทางท่องเที่ยวและขนส่งสินค้าของไทยนิยมใช้ถนนหมายเลข 9 มาก เนื่องจากเป็นถนนเชื่อมตรงจากไทยไปยังเวียดนามได้ ระยะทางประมาณ 246 กิโลเมตร และมีสภาพดี

- **ถนนหมายเลข 10 (R10)** เชื่อมช่องเม็ก จ.อุบลราชธานี กับเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก

- ถนนหมายเลข 12 (R12) เป็นถนนเชื่อมถนนหมายเลข 13 บริเวณแขวงคำม่วน เมืองท่าแขก ไปสู่ชายแดนไทยที่ จ.นครพนม และด่านนาเปา – จำโหละด้านตะวันออกของลาวและชายแดนเวียดนาม และเข้าสู่ท่าเรือ VungAng Port โดยรวมระยะทางจากเมืองท่าแขกมา VungAng Port รวม 313 กิโลเมตร ทั้งนี้ฝ่ายไทยกับลาวจะก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ณ จ.นครพนม เพื่อเชื่อมกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

- ถนนหมายเลข 13 (R13) เป็นเส้นทางสายสำคัญที่สุด เชื่อมภาคเหนือกับภาคใต้ของลาว ผ่านเมืองสำคัญ ได้แก่ แขวงอุดมไซ หลวงพระบาง เวียงจันทน์ จำปาสัก ถึงชายแดนกัมพูชา (เมืองสะเต็ริงตริง) ระยะทาง 1,363 กิโลเมตร เส้นทางนี้จะเชื่อมกับถนนหมายเลข 7 8 และ 9 ทำให้ลาวมีถนนที่เชื่อมโยงกับกัมพูชาและเวียดนาม และผ่านเข้าถึงนครโฮจิมินห์ได้

โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางราง

ลาวไม่มีระบบขนส่งทางรถไฟ แต่ได้เตรียมโครงการสร้างทางรถไฟขนานไปกับสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 1 (จ.หนองคาย - นครเวียงจันทน์) โดยในปี 2550 ไทยและลาวได้ร่วมทำพิธีวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายหนองคาย-ท่านาแล้ง โดยจะก่อสร้างเส้นทางรถไฟจากกึ่งกลางสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 1 ไปยังสถานีท่านาแล้ง เป็นระยะทาง 3.5 กิโลเมตรจะแล้วเสร็จในปี 2551 (ก่อสร้างโดยบริษัท เสริมสงวนก่อสร้าง จำกัด) และจะขยายเส้นทางจากท่านาแล้ง-นครเวียงจันทน์เป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากฝรั่งเศส

นอกจากนี้ ลาวมีแผนสร้างเครือข่ายเส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างไทยกับมณฑลยูนนาน ซึ่งจะเริ่มจากนครคุนหมิงไปยังเมืองเชียงรุ่ง เมืองลา แขวงหลวงพระบาง แขวงหลวงน้ำทา และแขวงบ่อแก้วและเชื่อมต่อมา จ.เชียงราย รวมทั้งมีโครงการสำรวจเส้นทางรถไฟระหว่างเวียงจันทน์ –

แขวงเชียงขวาง— กรุงฮานอย (เวียดนาม) เพื่อเป็นเส้นทางออกสู่ทะเลจีนใต้ที่ท่าเรือไฮฟอง ระยะทางประมาณ 500 กิโลเมตร

โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ

ลาวมีท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ สนามบินวัดไตที่แขวงเวียงจันทน์ สนามบินหลวงพระบาง สนามบินปากเซ และสนามบินสะหวันเขต และมีสนามบินภายในประเทศ อื่นๆ ในแขวงหลักทางเศรษฐกิจ เช่น เชียงขวาง หลวงน้ำทา จำปาสัก อุดมไซ และพงสาลี มีสายการบิน Lao Aviation เป็นสายการบินแห่งชาติ และมีบริการบินประจำเชื่อมเมืองหลักของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ กรุงฮานอย นครโฮจิมินห์ กรุงพนมเปญ เสียมเรียบ และคุนหมิง

โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ

แม่น้ำในลาวมีหลายสาย แต่แม่น้ำหลักที่ใช้เพื่อการขนส่ง ได้แก่ แม่น้ำโขง โดยจะใช้ได้ดี ในฤดูน้ำหลากตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตามเนื่องจากมีเกาะแก่งมาก ทำให้การขนส่งผู้โดยสารและสินค้าไม่เป็นที่นิยม แต่มีศักยภาพสูงในการใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า

แม่น้ำโขงในส่วนที่อยู่ในลาวมีความยาว 1,970 กิโลเมตร แต่สามารถเดินเรือได้เพียง 875 กิโลเมตร โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

- จากเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ถึงแขวงหลวงพระบาง เดินเรือได้ตลอดปี สามารถบรรทุกน้ำหนักได้ 30 ตัน ในฤดูฝนและ 15 ตันในฤดูแล้ง

- จากแขวงหลวงพระบางถึงแขวงเวียงจันทน์เดินเรือระหว่างเดือนกรกฎาคม-กุมภาพันธ์ โดยบรรทุกน้ำหนักเฉลี่ยได้ 30 ตัน และเพิ่มเป็น 50 ตันในฤดูฝน

- จากแขวงเวียงจันทน์ถึงแขวงสะหวันเขต บรรทุกน้ำหนักได้ 70 – 140 ตัน

ทั้งนี้ กลุ่มประเทศจีน พม่า ไทย และลาว ได้ มีการเปิดเส้นทางเดินเรือในลำน้ำโขงเพื่อการขนส่งและท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2543 โดยจะเชื่อมระหว่างเมืองเชียงรุ่ง (จันทอนใต้) เชียงตุง (พม่า) เชียงราย และเชียงทอง (แขวงหลวงพระบาง) โดยสภาพตั้งแต่เปิดเส้นทางเดินเรือฯ เรือขนส่งของจีนควบคุมการดำเนินธุรกรรมไว้เบ็ดเสร็จ โดยมีเรือจีนขนาดระวาง 40 – 300 ตัน อยู่ประมาณ 120 ลำ ครอบคลุมแบ่งตลาดไว้ไม่น้อยกว่า 95% เรือส่วนที่เหลือเป็นเรือพม่าและลาว อย่างไรก็ตาม ในปี 2551 มีผู้ประกอบการไทยเริ่มศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเรือไทยมาให้บริการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารในเส้นทางนี้บ้างแล้ว

นอกจากแม่น้ำโขงซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักแล้ว ลาวยังมีแม่น้ำสายอื่นๆ ที่ใช้เป็นเส้นทางเดินเรือ (ส่วนใหญ่เพื่อการท่องเที่ยว) ได้อีก ได้แก่

- แม่น้ำอู: เป็นเส้นทางเชื่อมแขวงพงสาลีกับหลวงพระบาง ระยะทาง 448 กิโลเมตร

- แม่น้ำจิม: เป็นเส้นทางเชื่อม อ.เชียงของ กับแขวงเวียงจันทน์ ระยะทาง 354 กิโลเมตร
- แม่น้ำทา: เป็นเส้นทางเชื่อมแขวงหลวงน้ำทา กับบ่อแก้ว ระยะทาง 352 กิโลเมตร
- แม่น้ำเซกอง: เป็นเส้นทางเชื่อมแขวงสาละวัน กับเซกอง ระยะทาง 320 กิโลเมตร
- แม่น้ำกะดิง: เป็นเส้นทางในบริเวณแขวงบอลิคำไซ ระยะทาง 103 กิโลเมตร
- แม่น้ำแคน: เป็นเส้นทางเชื่อมแขวงหัวพัน กับหลวงพระบาง ระยะทาง 90 กิโลเมตร

ปัจจุบัน ลาวมีผู้ประกอบการขนส่งทางน้ำรวม 35 บริษัท มีเรือให้บริการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารรวมประมาณ 2,800 ลำ โดยลาวมีเรือเดินทะเลระหว่างประเทศ 2 ลำ ขนาดระวาง 1,500 และ 3,000 ตัน (Dead Weight Ton) อย่างไรก็ตาม ปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศมีอัตราเติบโตที่ลดลง เนื่องจากรัฐได้เน้นความสำคัญกับการพัฒนาระบบถนนมากกว่า โดยเฉพาะการปรับปรุงสภาพถนนสาย 13 ให้มีสภาพดีขึ้น ส่งผลให้มีสินค้าหลายรายการหันไปใช้บริการขนส่งทางถนน

ภาคผนวก ข

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2554-2558)⁶

ในการประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาว สมัยที่ 9 ระหว่างวันที่ 17-21 มีนาคม 2554 นายสมสะหวาด เล่งสะหวัด รองนายกรัฐมนตรี ได้เสนอแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) ซึ่งมีสาระสำคัญว่า การพัฒนาเศรษฐกิจจะเป็นแกนหลักของการพัฒนาประเทศ ใน ระยะ 5 ปีข้างหน้า เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปรับปรุงหลักธรรมาภิบาล และอำนวยความสะดวก ให้ภาคเศรษฐกิจ ภาครัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวกำหนดให้เศรษฐกิจต้องขยายตัวอย่างมั่นคง ให้ GDP เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ต่อปี และให้ประชากรมี GDP ต่อหัว 1,700 ดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2558 ในการนี้ สปป.ลาว ต้องใช้งบประมาณ 127,000 พันล้านกีบ หรือร้อยละ 32 ของ GDP ซึ่งร้อยละ 10-12 จะมาจากงบประมาณรัฐบาล ร้อยละ 24-26 จากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ร้อยละ 50-56 จากการลงทุนจากต่างประเทศ และร้อยละ 10-12 จากเงินกู้ธนาคาร โดยตั้งเป้าหมายให้เงินเพื่อต่ำกว่าร้อยละ 8 (อัตราขยายตัวของ GDP) ให้หนี้สาธารณะต่ำกว่าร้อยละ 45 ของ GDP และให้เงินออมของเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 ต่อปี เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การขยายตัวของภาคเศรษฐกิจต่างๆ ในระยะ 5 ปีข้างหน้าเป็นดังนี้

- ภาคเกษตรกรรมและป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 3.2 ต่อปี มีสัดส่วนร้อยละ 23 ของ GDP สร้างงานได้ 210,000 ตำแหน่ง
- ภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 15 ต่อปี มีสัดส่วนร้อยละ 39 ของ GDP สร้างงานได้ 14,000 ตำแหน่ง
- ภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ 6.5 ต่อปี มีสัดส่วนร้อยละ 38 ของ GDP สร้างงานได้ 53,000 ตำแหน่ง

นอกจากนี้ การพัฒนาต้องมีลักษณะยั่งยืน ให้การพัฒนาทางสังคมวัฒนธรรมดำเนินควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยพื้นฐานสำหรับการเปลี่ยนเป็นประเทศอุตสาหกรรมและทันสมัย (Industrialization and Modernization)

⁶ สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต

ภาคผนวก ฅ

รูปภาพประกอบ

รูปที่ 1 ฅ : บริเวณหน้าทางเข้าสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (จ.นครพนม - แขวงคำม่วน)

รูปที่ 2 ฅ : สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (จ.นครพนม - แขวงคำม่วน)

รูปที่ 3 ฉ : ท่าแพขนานยนต์เทศบาลเมืองนครพนม ด้านพรมแดนสุลกากรนครพนม

รูปที่ 4 ฉ : ท่าแพขนานยนต์ มีทั้งสัญชาติไทยและลาว

ภาคผนวก ญ

ข้อมูลและวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตารางที่ 1 ญ

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

ปี	Y_{it}	GDP_{it}	GDP_{it}	POP_{it}	POP_{it}
	หน่วย : USD (ที่มา : กระทรวงพาณิชย์)	หน่วย : ล้าน USD (ที่มา : IMF)		หน่วย : ล้านคน (ที่มา : World Bank)	
1992	118.61	2282.57	9769.59	58225969.00	4434570.00
1993	175.01	2470.91	10342.75	58671177.00	4557216.00
1994	291.32	2692.97	11186.74	59126690.00	4677981.00
1995	354.39	2941.74	11974.84	59650157.00	4795112.00
1996	363.09	3115.34	12800.20	60258113.00	4907960.00
1997	272.85	3072.62	13684.30	60933752.00	5016576.00
1998	188.82	2749.68	14283.66	61660383.00	5120845.00
1999	380.31	2871.98	14874.29	62408639.00	5220920.00
2000	340.39	3008.40	15814.95	63155029.00	5317060.00
2001	327.99	3073.60	16546.06	63898879.00	5408912.00
2002	377.51	3237.04	17681.98	64642931.00	5496700.00
2003	455.67	3468.17	18780.00	65370277.00	5582028.00
2004	590.81	3688.19	20098.60	66060383.00	5667055.00
2005	768.95	3858.02	21458.60	66698483.00	5753341.00
2006	1020.84	4054.50	23313.60	67276383.00	5841572.00
2007	1307.44	4259.03	25141.97	67796451.00	5931385.00
2008	1750.37	4364.83	27099.19	68267982.00	6022001.00
2009	1632.07	4263.14	29156.14	68706122.00	6112143.00
2010	2130.67	4595.81	31414.87	69122234.00	6200894.00
2011	2739.73	4777.67	33770.21	69518555.00	6288037.00

สำหรับข้อมูลระยะทางระหว่างประเทศ คิดเป็นรายจังหวัดชายแดนไทย-ลาว 8 จังหวัด ได้แก่ ด้านเชียงราย-ลาว, ด้านน่าน-ลาว, ด้านเลย-ลาว, ด้านหนองคาย-ลาว, ด้านบึงกาฬ-ลาว, ด้านนครพนม-ลาว, ด้านมุกดาหาร-ลาว และด้านอุบลราชธานี-ลาว โดยใช้การเว็บไซต์ www.mapcrow.info/

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบจำลองและตัวแปรที่จะทำการศึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาจากกระทรวงพาณิชย์ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ธนาคารโลก และจากเว็บไซต์ www.mapcrow.info/ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี 2535-2554

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เตรียมการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนโดยสรุปดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจัดเรียงให้เป็นในรูปแบบของข้อมูล Panel

ขั้นตอนที่ 2 : ประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองแรงโน้มถ่วง (Gravity Model) เพื่อแสดงผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลอง ที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกของไทยไปยังสปป.ลาว

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง Gravity Model

การอธิบายผลกระทบของตัวแปรต่างๆต่อการส่งออกของไทย โดยใช้ข้อมูลพาเนล (Panel Data) และประมาณค่าด้วยแบบจำลองแรงโน้มถ่วง (Gravity Model) โดยมีสมการเป็นดังนี้

$$\ln Y_{ij,t} = \beta_0 + \beta_1 \ln GDP_{i,t} + \beta_2 \ln GDP_{j,t} + \beta_3 \ln Pop_{i,t} + \beta_4 \ln Pop_{j,t} + \beta_5 \ln Dis_{ij} + \varepsilon_{ij,t}$$

สำหรับการตีความหมายของตัวแปรต่างๆที่ส่งผลต่อมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังสปป.ลาว สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

เมื่อ GDP ของประเทศไทยและสปป.ลาว เพิ่มขึ้น 1% จะทำให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น $\beta_1\%$ และ $\beta_2\%$

เมื่อจำนวนประชากรของประเทศไทยและสปป.ลาว เพิ่มขึ้น 1% จะทำให้มูลค่าการส่งออกลดลง (เพิ่มขึ้น) $\beta_3\%$ และ $\beta_4\%$

เมื่อระยะทางระหว่างประเทศไทยและสปป.ลาว เพิ่มขึ้น 1% จะทำให้มูลค่าการส่งออกลดลง $\beta_5\%$

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้าชายแดนระหว่างไทย-ลาว อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
Factors Affecting the Border Trade Between Thailand – Laos, Mueang District, Nakhon
Phanom Province

คำชี้แจง

เอกสารชุดนี้แบบสอบถามการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการค้าและปัจจัยที่มีผลต่อการค้า
ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในด้านการค้าของผู้ประกอบการค้าชายแดน จังหวัดนครพนม

ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านให้ข้อมูลและความเห็นที่ปรากฏอยู่ในคำถามของ
แบบสอบถามนี้ **คำถามในครั้งนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์ในเชิงวิชาการไม่แสดงรายละเอียดเป็น
รายบุคคลและไม่ส่งผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด** จึงใคร่ขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตาม
ความเห็นที่เป็นจริง ผู้ค้นคว้าขอขอบคุณท่านที่ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

นายทท พ่อสาร
ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

น้อยกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 อาชีวศึกษา(ปวช.) อนุปริญญา(ปวส.) ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน

1. ประเภทของธุรกิจ

☐ ธุรกิจนำเข้า	☐ ธุรกิจส่งออก	☐ ธุรกิจนำเข้าและส่งออก
☐ ตัวแทน/นายหน้า	☐ ธุรกิจบริการ	☐ อื่นๆ.....
2. ถ้าหากเป็นธุรกิจนำเข้า ท่านส่งสินค้าไปจังหวัดใดบ้าง.....
3. จำนวนคนงานของธุรกิจทั้งหมด.....คน
4. ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ

☐ น้อยกว่า 1 ปี	☐ 1-4 ปี	☐ 5-10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี
--	---------------------------------	----------------------------------	--
5. ประเภท ชนิด ลักษณะของสินค้า หรือธุรกิจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สินค้าประเภทเครื่องบริโภค	☐ สินค้าประเภทพืชผลทางการเกษตร
☐ สินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า	☐ สินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่ม/สิ่งทอ
☐ ตัวแทน/นายหน้า	☐ อื่นๆ (ระบุ).....
6. คู่ค้าที่สำคัญเป็นชาว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไทย	☐ ลาว	☐ เวียดนาม	☐ จีน	☐ อื่นๆ(ระบุ).....
------------------------------	------------------------------	-----------------------------------	------------------------------	---
7. จำนวนคู่ค้าที่สำคัญเป็นจำนวน.....ราย
8. รูปแบบของการชำระเงินค่าสินค้าจากลูกค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผ่านสถาบันการเงิน	☐ ผ่านตัวแทนหักบัญชี	☐ หักบัญชีระหว่างลูกค้า
☐ ผ่านระบบโพยก๊วน	☐ เงินสด	☐ อื่นๆ(ระบุ)
9. สกุลเงินที่ใช้ในการชำระค่าสินค้าจากลูกค้า

☐ สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ	☐ สกุลเงินบาท	☐ สกุลเงินกีบ
☐ สกุลเงินดอง	☐ สกุลเงินหยวน	☐ อื่นๆ

 (ระบุ).....
10. รายได้ของกิจการเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 10,000 บาท	☐ 10,001-30,000 บาท
☐ 30,001-50,000 บาท	☐ 50,001-100,000
☐ 100,001-500,000 บาท	☐ 500,001-1,000,000 บาท
☐ มากกว่า 1,000,000 บาท	

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดน

1. ด้านการค้าชายแดนโดยทั่วไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การแข่งขันในตลาดมากขึ้น
--

- ข้อจำกัดการนำเข้า/ส่งออกของสินค้า
- ความไม่สะดวกด้านขั้นตอน/กฎระเบียบของประเทศคู่ค้า
- ประชาชนบริเวณชายแดนมีอำนาจการซื้อต่ำ
- ค่าใช้จ่ายนอกระบบมากเกินไป
- อื่นๆ.....

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการสื่อสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การคมนาคมไม่สะดวก
- การเก็บค่าธรรมเนียมนำผ่านแดนมีราคาสูง
- ระบบการชำระเงินยังไม่สะดวกมีปัญหาด้านอัตราแลกเปลี่ยน
- การติดต่อสื่อสารระหว่างคู่ค้าไม่สะดวก
- ความยากลำบากของภาษาในการติดต่อกับคู่ค้า
- ความมั่นคงตามแนวชายแดน
- ความเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ
- อื่นๆ.....

3. ด้านกฎหมายและมาตรการทางภาครัฐ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- นโยบายและระเบียบปฏิบัติการค้าในการนำเข้า/ส่งออกในแต่ละแห่งของประเทศเพื่อนบ้านไม่มีความแน่นอน ทำให้เกิดความยุ่งยาก ค่าใช้จ่ายสูง
- นโยบายและระเบียบปฏิบัติการค้าของรัฐที่ไม่ชัดเจน
- การขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- ความยุ่งยากในการขอใบอนุญาตนำเข้า/ส่งออกของสินค้าบางประเภท
- ความล่าช้าในการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ
- ขาดการประชาสัมพันธ์ถึงอำนาจหน้าที่ภาครัฐ
- การบริการจัดเก็บ/คืนภาษีไม่รัดกุมมีความล่าช้ายุ่งยากสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
- กฎหมายหรือนโยบายภาครัฐที่ไม่ชัดเจน
- การกีดกันทางการค้า เช่น ด้านกฎหมายหรือนโยบายการนำเข้า/ส่งออก บริเวณชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สินค้าห้ามส่งออก/นำเข้าสินค้า
- กฎหมายฟอกเงินของ ปปง.
- อื่นๆ.....

4. ด้านการชำระราคาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลเงินก๊ีบ

- ความไม่สมดุลของปริมาณเงิน เช่น ความไม่สมดุลระหว่างความต้องการใช้เงินเทียบกับปริมาณของเงินก๊อบที่มีอยู่ในตลาด
- ไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือสาขานาการพาณิชย์ในสปป.ลาว
- ไม่ยอมรับเงินสกุลเงินบาทของคู่ค้า
- ธนาคารพาณิชย์ไทย
  - สาขานาการพาณิชย์ของไทยมีจำนวนน้อย
  - ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในด้านการชำระเงินการค้าระหว่างประเทศ เช่น การชำระเงินในระบบ L/C
  - ไม่สามารถทำธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศได้
  - มีข้อจำกัดในการทำธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศไทย
  - ไม่รับแลกเปลี่ยนเงินสกุลอื่น
  - อื่นๆ.....

5. ท่านคิดว่าปัจจัยและสาเหตุต่างๆที่เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการค้าชายแดนและการชำระเงินที่ไม่ผ่านพิธีการศุลกากรหรือการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สภาพภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย
- ปัญหาด้านความมั่นคงและการปิดจุดผ่านแดน
- ราคาสินค้าประเภทหรือชนิดเดียวกันที่ต่ำกว่าภายในประเทศ
- ระเบียบขั้นตอนในการจัดทำพิธีการทางศุลกากรเพื่อการนำเข้า-ส่งออก ยุ่งยาก ซับซ้อน ไม่ชัดเจน
- อัตราภาษีอากรนำเข้าที่สูงและการประเมินราคาสินค้าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณค่าภาษีอากรสูงเกินราคา
- อัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอในการให้บริการ
- กลุ่มผู้ค้าเป็นผู้มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ที่มีผลประโยชน์
- ข้อจำกัดเกี่ยวกับใบอนุญาตหรือใบรับรองในการนำเข้าสินค้าและการลักลอบ
- ลิขสิทธิ์
- ทศนคติ และค่านิยมของผู้บริโภค
- ทางด้านกฎหมายหรือนโยบายระหว่างประเทศไม่เอื้ออำนวยความสะดวก/ไม่ชัดเจน
- ผลประโยชน์คุ้มค่ากับความเสี่ยง
- อื่นๆ (โปรด ระบุ).....

6. ท่านคิดว่าแนวโน้มการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าในอนาคตเป็นอย่างไร

- ลดลง   เท่าเดิม   เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 4 มาตรการและนโยบายของภาครัฐและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กับระบบการค้าชายแดน

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของภาครัฐ เช่น โครงการขยายช่องทางการค้าชายแดน การยกระดับจุดผ่อนปรนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร โครงการปรับปรุงการผ่านแดนเพื่ออำนวยความสะดวก การลงทุนและการท่องเที่ยว โครงการจับคู่ธุรกิจ การจัดตั้งศูนย์ AEC ฯลฯ มากน้อยเพียงใด

- ไม่ทราบเลย
 ทราบแต่ไม่เข้าใจรายละเอียด
 ทราบอย่างละเอียดจากการติดตามข่าวสารทั่วไป
 ทราบอย่างละเอียดเนื่องจากมีส่วนร่วมในการทำโครงการหรือเป็นผู้ให้ข้อมูล

2. มาตรการหรือนโยบายต่างๆ ของภาครัฐดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อการค้าชายแดนในพื้นที่มากน้อยเพียงใด

- น้อย   ปานกลาง   มาก   มากที่สุด

3. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนโดยรวมมีความรู้ความสามารถและมีอัตรากำลังเพียงพอหรือไม่ ที่จะรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่

- มีความรู้ความสามารถและอัตรากำลังมีเพียงพอ
 มีความรู้ความสามารถ แต่อัตรากำลังไม่เพียงพอ
 ไม่มีความรู้ความสามารถและอัตรากำลังไม่เพียงพอ
 ไม่มีความรู้ความสามารถ แต่อัตรากำลังมีเพียงพอ

4. ท่านคิดว่าการค้าชายแดนในพื้นที่นี้มีความพร้อมหรือต้องใช้เวลาในการปรับตัวมากน้อยเพียงใด เพื่อยกระดับการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากล

- พร้อมแล้ว   ภายใน 1 ปี   ภายใน 2-3 ปี   มากกว่า 3 ปี

ส่วนที่ 5 ทศนคติหลังจากมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. มีการหันมาขนส่งสินค้าผ่านทางสะพานมากกว่าแพขนานยนต์			
2. มีธุรกิจเกี่ยวกับโลจิสติกส์มากขึ้น			
3. สินค้าไทยเป็นที่ต้องการมากขึ้น			
4. ชาวลาวเข้ามาไทยมากขึ้น			
5. ชาวเวียดนามเข้ามาไทยมากขึ้น			
6. ทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโตมากกว่าลาว			
7. ทำให้ไทยได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนมากกว่าลาวและเวียดนาม			
8. การทำมาค้าขายของคนไทยในจังหวัดนครพนมเปลี่ยนไป			
9. ธุรกิจในแขวงคำม่วนขยายตัวมากขึ้น			
10. แขวงคำม่วนเป็นศูนย์กลางการค้าในลาวและเวียดนามมากขึ้น			
11. ความเป็นอยู่ของคนไทยและคนลาวจะดีขึ้น			
12. นครพนมเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งใหม่ของอีสาน			

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายทท พ่อสาร

วัน เดือน ปี เกิด

13 สิงหาคม 2531

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2549

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2553

ประวัติการทำงาน

นักวิชาการ โครงการแบบจำลองทางเศรษฐกิจ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved